PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

NOVADNIEKS

ISSN 1407-9321

● OTRDIENA, 2004. GADA 15. JŪNIJS ● Nr. 45 (7452) ● Cena mazumtirdzniecībā Ls 0,26

Eiropas Parlamenta vēlēšanās Latvijā piedalījušies 574674 jeb 41,20 procenti vēlētāju

► 2. lpp.

Kā dzīvo Breša zemnieki?

► 4. lpp.

Elektrība ienākusi Aglonas pagasta Leitānos

► 7. lpp.

Trūcīgo cilvēku ēdināšanā visaugstākie standarti

● Preiļu katoļu draudzes dekāns Jānis Stepiņš, iesvētot Preiļu novada domes sociālā dienesta sociālās virtuves telpas, vēlēja, lai pusdienotājiem ir spēks, veselība un sātīga ikdienas maltīte.

● Virtuves telpas izceļas ar absolūtu spodrību un jaunām iekārtām. Foto: M.Rukosujevs

14. jūnijā ar svinīgu lentas griešanu, ko veica Preiļu novada domes priekšsēdētājs Jānis Eglītis, ar Preiļu katoļu draudzes dekāna Jāņa Stepiņa doto svētību tika atklāta Preiļu novada domes sociālā dienesta sociālā virtuve. Šeit par nelielu samaksu – 20 santīmiem — ik dienas varēs paēst pusdienas trūcīgie iedzīvotāji. Sociālā virtuve ierīkota par līdzekļiem, ko piešķīra Nīderlandes Tiejerksteradielas municipalitāte – 10 000 eiro, un novada domes finansējumu — 4430 latiem. Reālā pusdienu vērtība ir 40 santīmi. Starpība tiks segta no novada domes budžeta. Dotācijas ēdināšanai līdz gada beigām ir 3000 lati.

Kā informēja sociālā dienesta vadītāja Diāna Vucāne, sociālās virtuves iekārtošana ieilga, jo atbilstoši Eiropas Savienības standartiem šajā darbā bija jāievēro daudz prasību. Toties tagad šeit izskatās nevainojami, ir atsevišķi bloki konkrētas produktu grupas – aukstajiem, karstajiem ēdieniem, gaļas izstrādājumiem — sagatavošanai. Ir atsevišķs trauku nodalījums. Telpas ir svaigi remontētas, sagādātas jaunas mēbeles un iekārtas, uzstādīta trauku mazgājamā mašīna. Par ēdiena gatavošanu rūpēsies viena pavāre, ko algo novada dome, un viņas palīdze, kam šeit iekārtota Valsts nodarbinātības aģentūras subsidētā darba vieta.

Pusdienotāju kontingentu veidos sociālā dienesta klienti – garantētā minimālā ienākuma pabalsta saņēmēji, kam ir viszemākie ienākumi un kuru ģimenēs uz vienu locekli nesanāk 18 lati. Paēst pusdienas šeit varēs arī iedzīvotāji, kam piešķirts trūcīgas ģimenes statuss, kā arī vientuļi pensionāri, kam pensija zemāka par 65 latiem, un pirmās, otrās grupas vientuļie invalīdi, kam nav likumīgu apgādnieku.

Novada iedzīvotājiem, kas vēlēsies pusdienot sociālajā virtuvē, vispirms būs jāgriežas sociālajā dienestā, lai noskaidrotu viņu reālos ienākumus un saņemtu atļauju. Klients par samaksu saņems pusdienu talonus nedēļai. Sociālā virtuve darbosies piecas darba dienas nedēļā. Pusdienotāji saņems vai nu otro ēdienu un dzēriena glāzi, vai arī zupu.

Pirmais mēnesis kalpos kā pieprasījuma izpētes laiks, teica Diāna Vucāne. Pēc tā rezultātiem varēs prognozēt turpmāko darbību. Pirmajā pusdienreizē ēdējs saņēma kartupeļu biezeni ar gulašu, kam piedevās bija svaigu tomātu un gurķu šķēlītes, kā arī glāzi apelsīnu kompota un maizi.

Sociālā virtuve papildina pakalpojumu skaitu, kas trūcīgajiem un nespējīgajiem iedzīvotājiem saņemami Preiļu novada sociālajā dienestā: iespēja nomazgāties dušā, izmantot veļas mazgātuvi. Noslēgts līgums par frizētavas ierīkošanu.

L.Rancāne

ZIŅAS

Risina problēmas, gatavojoties veterānu sporta spēlēm

8. jūnijā Preiļu rajona padomē notika Latvijas sporta veterānu spēļu organizēšanas darba grupas kārtējā sanāksme. Vislielākās rūpes šobrīd sagādā lielās sportistu saimes nakšņošanas vietu nodrošināšana ar nepieciešamo inventāru, «Novadniekam» teica rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore. Toties visas sporta bāzes ir pilnībā gatavas komandu uzņemšanai.

Akceptēta arī Preiļu novada kultūras centra piedāvātā kultūras programma gan sporta spēļu atklāšanas dienā, gan katras spēļu dienas noslēgumā.

Bērnu un ģimenes lietu ministrija interesējas par audžuģimenēm

10. jūnijā ar Preiļu rajona padomes locekļiem tikās Bērnu un ģimenes lietu ministrijas Latgales reģiona darbinieki. Viņi vēlējās iepazīties ar pašu kompetencē noteikto jautājumu apjomu, kā arī pievērstu pašvaldību vadītāju un atbildīgo speciālistu uzmanību audžuģimeņu izveidošanai.

Visā Latvijā pašlaik ir reģistrētas tikai 22 audžuģimenes. Preiļu rajonā tādu pagaidām nav. Uz dzīvi audžuģimenēs jebkurā rajonā var pieteikt bērnus no visas valsts teritorijas.

Preiļu ielās lāpa bedrītes 2000 kvadrātmetru platībā

Jau otro nedēļu Preiļos notiek ielu remontdarbi. Sakarā ar to, ka novada domes ceļu fondā nav pietiekami līdzekļu, asfalta ieklāšana lielos apjomos nav iespējama. Jāietiek ar bedrīšu lāpīšanu četrās galvenajās ielās, darbu gaitu komentē Preiļu novada domes tehniskās nodaļas speciālists Pēteris Romanovs. Tiek plānots, ka varēs saremontēt ielas aptuveni 2000 kvadrātmetru platībā, šim nolūkam iztērējot aptuveni 9000 latus.

Tāpat kā pērn, darbus veic speciālisti no Daugavpils dzīvokļu un komunālās saimniecības. Uzņēmums uzvarēja novada domes izsludinātajā ielu remontdarbu cenu aptaujā. Diemžēl Preiļos nevienā celtniecības firmā nav jaudīgas tehnikas, ar ko varētu strādāt lielākos apjomos, tāpēc ielu remontiem palīdzība jāmeklē citur. Tas ir viens no galvenajiem iemesliem, kāpēc bedrīšu remonti šogad iekavējušies.

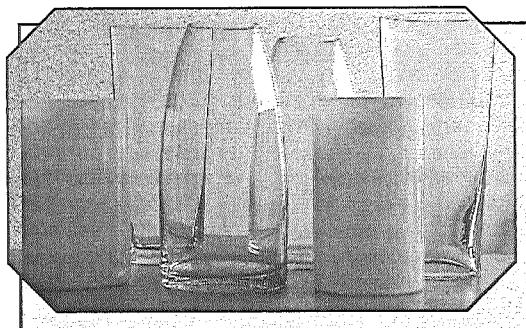

Lasi un laimē!

«Novadnieks» un SIA «LETTGLAS» piedāvā: abonē «Novadnieku» 2004. gada otrajam pusgadam vai augustam, septembrim, oktobrim un kļūsti par modernas vāzes īpašnieku.

(Balvu fondā 6 vāzes)

Piedalās arī gada abonenti.

ATCERIES!

TIKAI «NOVADNIEKĀ»

profesionāla informācija par notiekošo Preiļu rajonā, aktualitātes valstī, Eiropas Savienībā.

LASI, ZINI vairāk un TIEC TĀLĀK!

Abonē «Novadnieku» līdz 25. jūnijam visās pasta nodaļās, pie lauku pastniekiem, Internet mājas lapā *www.novadnieks.lv* vai redakcijā.

Loterijas atļauja nr. 134.

Aktuālākais nākamajā numurā:

● Par kādām partijām EP vēlēšanās balsoja Preiļu rajona novados un pagastos.

● Latvijas veterānu sporta spēļu priekšvakarā.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Ja tevi nepazīst – iepazīstini ar sevi

Eiroparlamenta vēlēšanu rezultātus, neapšaubāmi, ietekmējusi arī partiju priekšvēlēšanu reklāma, atzina Reklāmas asociācijas prezidents Ainārs Ščipčinskis. Komentējot negaidītos apvienības «Tēvzemei un Brīvībai» panākumus šajās vēlēšanās, Ščipčinskis norādīja, ka tas vēlreiz parāda, «kāds spēks ir komunikācijai». Ščipčinskis uzskata, ka politiskās reklāmas palikušas profesionālākas, krietni pārdomāta reklāmas pasniegtā vēsts, kopējā koncepcija. «Ir padomāts par to, ko pateikt, kā pateikt, ko tieši rādīt, vairāk uzmanības pievērsts tieši saturam, jo reklāmas apjomi, salīdzinot ar Saeimas vēlēšanām, bija krietni mazāki,» skaidroja reklāmas speciālists. Pēc Ščipčinska domām, TB/LNNK reklāmu pluss bija atpazīstamība, kas savukārt nebija Konservatīvajai partijai, kuras reklāmas televīzijā bija redzamas visai bieži. «Tā ir primitīva lieta — ja jūs nepazīst, tad vajag sākt ar iepazīstināšanu,» sacīja Ščipčiskis, piebilstot, ka galvenais ir reklāmas ziņa, vēsts, bet apjoms vien neko nenozīmē.

TB/LNNK panākumi liecina par Emša valdības zemo dzīvotspēju

TB/LNNK panākumi Eiroparlamenta vēlēšanās liecina par iedzīvotāju neapmierinātību ar Induļa Emša (ZZS) vadīto valdību un norāda, ka tā nav ilgdzīvotāja, uzskata politologs Jānis Ikstens. Zemais Tautas partijas, Zaļo un zemnieku savienības un Latvijas Pirmās partijas vērtējums liecina, ka «koķetēšana iedzīvotājiem vairs nav pieņemama». «Tas dīvainā situācijā nostāda TP, kas mēģina izlikties, ka nav koalīcijā ar Tautas saskaņas partiju,» sacīja Ikstens, piebilstot, ka TP pēc šīm vēlēšanām būs daudz par ko padomāt. Komentējot TB/LNNK panākumus, Ikstens uzsvēra, ka tie norāda uz nacionālā jautājuma lielo nozīmi Latvijas politikā. Viņaprāt, balsojums daļēji ir saistīts ar lielo spiedienu uz sabiedrību mazākumtautību izglītības reformas sakarā. Turklāt Ikstens uzskata, ka TB/LNNK bija «ļoti spēcīgi kandidāti ar lielu pieredzi Saeimā, valdībā un Eiropas lietās».

ZZS zaudējumu EP vēlēšanās neuzskata par neuzticības izteikšanu valdībai

Zaļo un zemnieku savienība zaudējumu Eiroparlamenta vēlēšanās neuzskata par neuzticības izteikšanu Induļa Emša (ZZS) valdībai, jo šīs vēlēšanas nav tieši saistāmas ar iekšpolitiku, uzskata ZZS Saeimas frakcijas vadītājs Augusts Brigmanis. Partija secinājusi, ka novados ZZS esot saglabājusi savu elektorātu, bet sakāvi piedzīvojusi Rīgā. «Mēs savu politiku nemainīsim,» sacīja Brigmanis, «ja mainīsies valdība, vai tad pensionāri iegūs divreiz lielāku pensiju? Tā taču nebūs.» ZZS neaicinās nevienu partiju uz sarunām par jaunas valdības veidošanu. «Ja Tautas partija to vēlas, lai tad viņi savu viedokli atklāti pasaka, jo, ja kāds vēlēsies koalīciju atstāt, mēs nevaram to liegt.» Partijas līderis par ZZS nākotni ir optimistisks, paužot viedokli, ka šī valdība vēl noteikti turpinās kādu laiku strādāt, jo tā esot tikpat stipra, cik bija pirms Eiroparlamenta vēlēšanām.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs – SIA «Novadnieks. Redakcija».
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv
Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),
1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.
Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.
Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

EP VĒLĒŠANAS

«Viens ar gudrību, otrs ar tiesību, dažs ar viltību, cits ar spēku — tā ir pasaules cīniņu kara māksla.»

Reinis Kaudzīte

Eiropas Parlamentā — 5 saraksti

● Eiropas Parlamenta vēlēšanās Latvijā piedalījušies 574674 jeb 41,20 procenti vēlētāju.

Eiropas Parlamentā (EP) Latviju varētu pārstāvēt 5 partiju un partiju apvienību deputāti, liecina Centrālās vēlēšanu komisijas (CVK) apkopotie provizoriskie EP vēlēšanu rezultāti.

Piecas partijas un partiju apvienības, kas pēc provizoriskajiem rezultātiem ir pārvarējušas likumā noteikto piecu procentu barjeru no nodotā balsu kopskaita, ir apvienība «Tēvzemei un Brīvībai»/LNNK, «Jaunais laiks», Politisko organizāciju apvienība «Par cilvēka tiesībām vienotā Latvijā», Tautas partija un Savienība «Latvijas ceļš».

Vēlētāju aktivitāte reģionos: Rīga — 43,7%; Vidzeme — 42,9%; Kurzeme — 39,2%, Latgale — 39,1%; Zemgale — 38,1%.

Provizoriskie EP vēlēšanu rezultāti

Sar. nr.	Saraksts	Balsis	Vietas	Procenti	Vēlētāju balsis Preiļu rajonā
5	Apvienība «Tēvzemei un Brīvībai»/LNNK	170819	4	29.82	2629
12	«Jaunais laiks»	112698	2	19.68	2025
6	Politisko organizāciju apvienība «Par cilvēka tiesībām vienotā Latvijā»	61329	1	10.71	1309
2	Tautas partija	38114	1	6.65	818
13	Savienība «Latvijas ceļš»	37357	1	6.52	673
11	Latvijas Sociāldemokrātiskā strādnieku partija	27437	0	4.79	944
8	Tautas saskaņas partija	27423	0	4.79	586
9	«Zaļo un Zemnieku savienība»	24405	0	4.26	754
10	«Latvijas Pirmā Partija»	18614	0	3.25	386
7	«Apvienotā sociāldemokrātiskā labklājības partija»	12923	0	2.26	99
3	Konservatīvā partija	9711	0	1.70	280
1	Latvijas Sociālistiskā partija	9486	0	1.66	271
4	Latgales Gaisma	8407	0	1.47	524
15	Politiskā organizācija (partija) «Eiroskeptiķi»	5468	0	0.95	108
14	Kristīgi demokrātiskā savienība (KDS)	2340	0	0.41	63
16	«Sociāldemokrātu savienība — SDS»	1981	0	0.35	34

Balsojuma rezultāti Preiļu rajonā

● Saraksti, kas pārvarēja 5% barjeru

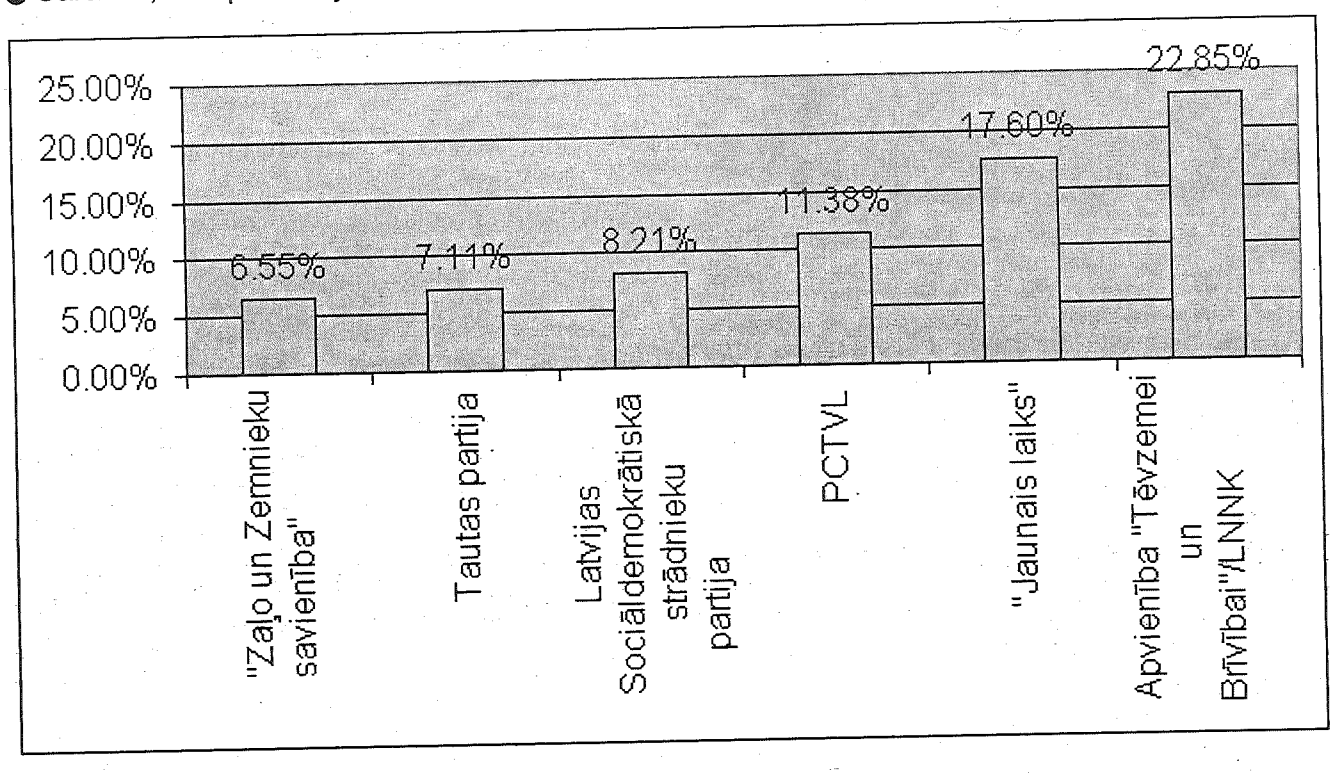

Vēlētāju skaits Preiļu rajonā	29 361
Nobalsoja	11 641
Procenti	39,6
Balsošanā nepiedalījās	17 720
Preiļu novadā balsošanā piedalījās	3249
Līvānu novadā balsošanā piedalījās	3304
Vārkavas novadā balsošanā piedalījās	520

Materiālus sagatavoja T.Elste, izmantojot CVK datus

OTRDIENAS INTERVIJA

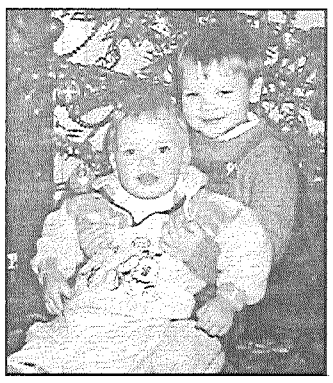

Pirms sarunāt intervijas vietu un laiku, Valsts akciju sabiedrības «Latvijas Hipotēku un zemes banka» Latgales reģiona kredītprojektu vadītājs JURIS REINIS piezīmju kalendārā meklēja brīvu brīdi, ko varētu veltīt sarunai. Pašlaik viņa pārziņā ir lietas, kas saistītas ar lielākajiem bankas kredītiem ne tikai Preiļu, bet arī Ludzas un Krāslavas rajonā. Darba nedēļas lielākā daļa paiet «uz riteņiem», braucot pie klientiem, turpinot sarunas, kārtojot dokumentus.

● Jura un Daigas lepnums un prieks – dēli Dāvis Daniēls un Matīss Aleksis. Tagad puikas jau krietni paaugušies, taču Ziemassvētku naktī joprojām nevar aizmigt – varbūt izdosies redzēt vai pat satikt noslēpumaino vecīti ar dāvanu maisu. Foto no J.Reiņa albuma.

Darbs nedrīkst būt tikai peļņas avots

— Vai tu jūties apmierināts ar to, ko pašlaik dzīvē esi sasniedzis? Par cik procentiem piepildījušies tavi bērnu dienu sapņi?

— Ja runā par bērnu dienu sapņiem, tad tie nav piepildījušies ne par procentu, jo toreiz es sapņoju tikai par vienu — būšu dīzeļlokomotīves mašīnists. Neatceros, līdz kurai klasei, bet tas man likās vienīgais kārtīgam vīrietim pieņemamais amats — pilns romantikas, piedzīvojumu, vīrišķības.

Skolā man ļoti patika matemātika un fizika, skolotāji pat ieteica izvēlēties profesiju, kas būtu saistīta ar šo mācību priekšmetu dziļku studēšanu. Sanāca savādāk. Šķiet, ka manā dzīvē daudz kas ir bijis atkarīgs no liktenīgām nejaušībām. Katrā no darba vietām, kur esmu kādu laiku strādājis, nonācu savā ziņā nejaušību dēļ. Tam visam var nepievērst nekādu uzmanību, bet var arī skatīties filozofiski. Katrai nejaušībai noteikti ir kāda likumsakarība ar konkrētu cilvēku, par to esmu pārliecinājies. Vienkārši tāpat nekas dzīvē nenotiek. Pat tādos gadījumos, ja tu kaut ko ļoti ļoti gribi, reizēm sanāk pavisam savādāk.

Mana dzīves ceļa izvēlē liela loma bijusi skolotājiem. Rudzātu vidusskolā rasēšanu, zīmēšanu un darbmācību man pasniedza nu jau aizsaulē esošais Kazimirs Anspaks. Viņš prata ne tikai lieliski pasniegt priekšmetu, bet būs, zēnus, arī ieinteresēt. Viņš man ieaudzināja mīlestību pret koku un koka darbiem, kas ir tuvi sirdij arī tagad.

— Tu tikko runāji par nejaušībām. Vai tici tam, ka mūsu dzīvi regulē un nosaka liktenis vai arī kāda tāla zvaigzne, kur mīt augstākais saprāts?

— Esmu kristietis un ticu Dievam. Ticu, ka ir likumi un noteikumi, kas pārmaiņas un notikumus mūsu dzīvē nosaka Dieva vārdā. Esmu pārliecināts, ka viss būtu kārtībā, ja mēs pildītu desmit Dieva baušļus un nedarītu citiem to, kas nepatīk mums pašiem. Tie ir fundamentālie likumi, neko vairāk pasaulē nemaz nevajadzētu, lai dzīve katram personīgi un visiem apkārtējiem būtu daudz labāka.

— Kas tādā gadījumā notiek ar mums un pasauli, ka nespējam dzīvot pēc Dieva likumiem?

— Notiek tas, kam jānotiek. Jebkurai lietai pasaulē jābūt līdzsvarā. Ir labais un sliktais, taču, acīmredzot, sliktā uztvere ir daudz vieglāka un vienkāršāka, tāpēc rodas sajūta, ka sliktais mums apkārt ņem pārsvaru. Mēs varam katru dienu no rīta līdz vakaram bēdāties par to, ka nav naudas, ka dzīves apstākļi ir slikti un tā tālāk. Jā, tādos apstākļos var vienlaikus atrasties daudzi, taču vieni cenšas situāciju uzlabot, toties otri turpina čīkstēt, lai gan tajā pašā laikā katru dienu atrod latu vai piecdesmit santīmus, lai nopirktu alkoholu un piedzertos. Neviens mani nepārliecinās, ka cilvēks gadu gadiem nevar atrast darbu. Darbs ir, nav gribēšanas.

Es domāju, ka reiz piepildīsies viss, kas Bībelē rakstīts. Caur sāpēm un ciešanām atnāks laiks, kad iestāsies simts miera gadi. Mēs vēl neapjēdzam, ka jebkuru vardarbību nevar apspiest ar vardarbību. To var tikai apslāpēt, bet tā izlaužas virspusē arvien no jauna un arvien spēcīgāka.

— Jā, piemēru tam ir pietiekami — Afganistāna, Čečenija, Irāka. Starp citu, vai, tavuprāt, Latvijas karavīriem būtu jāatrodas Irākā?

— Latvija ir salīdzinoši maza valsts, tāpēc šaubos, vai mums bija izvēle — doties uz Irāku vai ne. Bet ir kāda cita liela, kas mani uztrauc. Lai Latvija nezaudētu savu identitāti citu pasaules valstu vidū un no savas izvēles un rīcības spētu iegūt labumu, mums nepieciešami profesionāli diplomāti. Lielvalstis diktē savu kārtību, mazās — vai nu prot, vai neprot aizstāvēt savu viedokli, no tā iegūt labumu.

Sāpīgi, ka Irākā gāja bojā Latvijas karavīrs. Taču ne mazāk sāpīgi ir tas, ka iet bojā amerikānis, irākietis, polis, ka ir kara upuri, ka konflikts vispār izcēlies.

— Kā veidojas tava ikdiena? Darbs, mājas, atkal darbs... Vai ar to pietiek?

— Nav jau tik traki, ka manā dzīvē būtu tikai darbs vien un nekam citam vairs neatliktu laika, piemēram, sportam, ar ko esmu bijis draugos kopš skolas gadiem.

Mājas — tas man nav tikai dzīvoklis vairākstāvu ēkā, kur mīt mana ģimene. Mājas ir arī manu vecāku un sievas vecāku lauku sētas, kur kopā ar ģimeni bieži pavadām nedēļas nogali un atvaļinājumu.

Toties sports ir mana vājība, kurai nespēju pretoties. Man ļoti patīk visi vasaras sporta veidi, īpaši tie, kas saistīti ar bumbu.

— Vai sekosi līdzi Latvijas komandas spēlēm futbola čempionātā?

— Viennozīmīgi. Tomēr vislielākais futbola fans mūsu ģimenē ir vecākais dēls Dāvis Daniēls. Viņš seko līdzi visām Latvijas sporta aktivitātēm.

— Pastāsti ko vairāk par savu ģimeni.

— Dāvim Daniēlam ir septiņi gadi. Viņš cenšas labi mācīties, jo mēs ar sievu puikam vienmēr sakām — tu dzīvē daudz spēsi sasniegt, ja būs zināšanas. Matīsam Aleksim ir pieci gadi, viņš mūsu ģimenē ir visžiperīgākais. Sieva Daiga strādā par veikala vadītāju Rudzātos.

— Ko tu gribi novēlēt saviem puikām?

— Dzīvē vislielākā veiksme ir tad, ja izvēlētā profesija sakrīt ar vaļasprieku. Darbam jābūt tādam, kas tevi interesē, piesaista, vilina. Es to gribu salīdzināt ar skriešanu no kalna — viegli un ar prieku, nevis ar smagas nastas stiepšanu pret kalnu. Neviena profesija nav slikta, ja cilvēks to dara ar pārliecību un prieku. Lielas naudas pelnīšana, ja darbam nav sirds klāt, gandarījumu nenes. Tieši šo izpratni es gribu novēlēt saviem zēniem.

● **Juris Reinis neskumst, ka viņa bērnības sapnis – kļūt par dīzeļlokomotīves vadītāju – nav īstenojies. Darbs Latvijas Hipotēku un zemes bankā viņu pilnībā apmierina. Ja tā nebūtu, es noteikti meklētu citas iespējas izpausties, viņš saka.** Foto: M.Rukosujevs

● **Skaists un romantisks brīdis 1995. gada 3. jūnijā – Jura un Daigas kāzu diena. Deviņu gadu garumā viņi joprojām saglabājuši to mīļumu, kas staro acīs, kad divi cilvēki raugās viens otrā.**

— Kāda loma, tavuprāt, ģimenē ir sievietei?

— Mēs ar Daigu lomas neesam dalījuši, arī pienākumus esam gatavi pildīt attiecībās 50 : 50. Tā arī jūtamies — vienlīdzīgi. Mums nav uzspiestu viedokļu, arī lēmumus pieņemam demokrātiski. Man ir darbiņi, kurus es labprāt daru viens, jo zinu, ka tas nesīs prieku otram cilvēkam. Piemēram, brīvdienu rītos pagatavot brokastis.

— Vai tev ir arī kāds «kroņa» ēdiens, kas padodas labāk nekā Daigai?

— Visi, kas nogaršojuši, teic, ka izdodoties sēņu žuljēns. Recepte vienkārša, gluži kā saceptas sēnes baltajā miltu mērcē, vienīgi gatavošanas beigās jāpierīvē kāds no cietajiem sieriem. Tur arī viss «smeķis».

— Tavi pienākumi bankā aizņem daudz laika. Vai pietiek arī atpūtai?

— Esmu pārliecināts, ka jebkuram no mums laika atpūtai ir pietiekami, ja vien mēs to, kā tagad moderni teikt, pareizi menedžējam jeb plānojam. Atpūta, kad tu absolūti neko nedari, reizēm var palīdzēt, bet pārsvarā tā nodara ļaunu gan organismam, gan prātam. Atvaļinājuma laikā man patīk ar bērniem aizbraukt uz zooloģisko dārzu, palutināt viņus «Lido».

— Kādas ir tavas attiecības ar laukiem?

— Ja runa ir par profesionālo lauksaimniecību, tad tai pirms kāda laika esmu metis mieru. Ja ir runa par laukiem kā par dzīvesveidu, es to viennozīmīgi atbalstu.

— Vai saimniekošanai meti mieru tāpēc, ka nesaskatīji tajā nekādu perspektīvu?

— Nav tiesa. Laukos ir iespēja strādāt un nopelnīt pie viena nosacījuma, — ja tu esi atradis savu nozari. Jā, noturēties līmenī ir grūti, jo vienu brīdi vairāk tiek atbalstīta piena lopkopība, citu brīdi atkal graudkopība vai kartupeļu audzēšana. Saprātīgi plānojot, var strādāt ar peļņu arī laukos.

Konkrēti es no lauksaimniecības atteicos tādēļ, ka nespēju vienlaicīgi un vienlīdz labi darīt divus darbus — kopt laukus un strādāt bankā. Gan vienā, gan otrā vietā nevar strādāt uz pusslodzi vai, teiksim, vienā vietā drusciņ labāk, bet otrā — kā sanāk.

— Kolhozu laikos jau reiz piedzīvojām, ka jaunie cilvēki aizbrauca no laukiem. Tagad tas atkārtojas, tikai jaunieši brauc nevis uz tuvākajām pilsētām, bet gan Angliju, Vāciju, Īriju un Ameriku.

— Situācija ir satraucoša. Manuprāt, galīgi šķērsām iet mūsu valsts reģionālā politika. Visas attīstītākās Eiropas valstis savā laikā pārliecinājās, ka nedrīkst vienā vietā koncentrēt visu ekonomisko aktivitāti. Vajadzīga decentralizācija, mazajiem un vidējiem uzņēmējiem jābūt vienlīdz aktīviem kā Latgalē, tā Kurzemē un Vidzemē, nevis tikai pie Rīgas. Tas, ka netiek pietiekoši uzmanības veltīts valsts reģioniem, ir viena no lielākajām mūsu politiķu kļūdām.

Esmu eirooptimists, varbūt pat pārlieku liels optimists, taču domāju, ka pēc gadiem trim situācijai Latvijā ievērojami jāuzlabojas. Jā, pāris gadus mums klāsies grūti, taču konkurence, kas nāk no Eiropas puses, liks sarosīties un nopietni apdomāt arī Latvijas nodokļu politiku, kā arī citas lietas. Visgrūtāk būs piemājas saimniecību īpašniekiem, un, no malas raugoties, tas liekas pavisam bēdīgi, taču kopumā tik slikti, kā rādās, nemaz nebūs. Ja pensionārs spēs sevi uzturēt ar pensiju, kas viņu piespiedīs turēt vēl cūkas un pāris govju? Ja viņš kādu gotiņu arī turēs, tad tikai tādēļ, ka tā pieradis — lai būtu par ko gādāt un ar ko parunāties.

— Tie, kas sēž ministriju krēslos Rīgā, taču nav muļķi un ļoti labi saprot reģionālās attīstības nozīmi. Kāpēc tad joprojām nekas netiek darīts lietas labā?

— Kontrolēt biznesu, ja tas ir vienuviet, protams, daudz vieglāk. Ja es pats dzīvotu Rīgā, sakiet, kāda jēga man ieguldīt naudu Preiļos, turēt cehu vai ražojošu uzņēmumu Ludzā, kas atrodas 300 kilometrus tālu. Situācija mainīsies uz labo pusi, ja reģionos radīsies apstākļi, kas ļaus dibināt ražojošus uzņēmumus, nodrošināt jaunas darba vietas. Es nedomāju, ka viena liela celulozes rūpnīca var atrisināt visas Latgales problēmas. Gluži otrādi, vajag daudzus nelielus uzņēmumus.

Mums ir brīnišķīgi resursi, dabas bagātības, ko neprotam izmantot. Vai tad mēs neprotam uzbūvēt kaltes, žāvēt tajās kokmateriālus un tad pārdot ārzemniekiem krietni dārgāk nekā tikko nozāģētus baļķus? Vai bija problēmas to visu atrisināt jau pirms gadiem desmit? Nebija. Vienkārši kāds tajā laikā, valsts labā neko nedarīdams, labi nopelnīja, ļoti labi nopelnīja.

Latvijas bagātība ir purvi, bet arvien lielākas to platības nonāk ārzemnieku rokās. Atkal būsim palaiduši garām iespēju pašiem nopelnīt. Un tā — no vietas.

— Acīmredzot mums caur to visu ir jāiziet.

— Bez šaubām, tas ir neizbēgami. Labumu savādāk nevar saprast, ja neesi izbaudījis sliktumu. Esmu dzirdējis viedokli, ka tās Latvijas laikā gan bijis labi. Vai nu tik labi bija, šaubos. Vecmamma stāstīja, cik smagi un daudz nācies strādāt, lai ko sasniegtu. Dzīve nebija rozēm kaisīta taciņa. Ne toreiz, ne tagad zemnieka maize nav bez garozas.

— Ko tu uzskati par galveno likumu savā dzīvē?

— Lai katram dzīvē ir darbs, kas ne tikai baro, bet arī rada prieku un gandarījumu.

L.Kirillova

DZĪVE LAUKOS

Apgūs vēžu un zivju audzēšanas gudrības

28. jūnijā no pulksten 10.00 līdz 17.00 Preiļu rajona padomē notiks seminārs par vēžu un zivju audzēšanas jautājumiem. Lekcijas par dīķu uzturēšanu, vēžu un zivju audzēšanu un barošanu lasīs Latvijas vēžu un zivju audzētāju asociācijas vadītājs, profesors Augusts Ārents un uzņēmējs Egīls Tinte, kuram šajā jomā uzkrāta liela pieredze.

Uzņēmēji un citi interesenti iepriekš var pieteikties Preiļu rajona padomē pa tālruni 53-22235.

Grūtības pārvarētas, tagad jāstrādā

Pirms 15 gadiem, braucot pa Latvijas un arī Preiļu rajona ceļiem, acis priecājās un sirds gavilēja – lauki atplauka. Tīrumos smagi viļņoja rudzu un kviešu vārpas, pļavas bija nopļautas, ganībās pienīgu govju ganāmpulki. Pie zemnieku sētām bija jūtama rosība – tika celtas fermas, šķūņi, dzīvojamās mājas. Vecie ļaudis teica, jūtams uzplaukums kā vecajos labajos Kārļa Ulmaņa laikos, kad zemnieks Latvijā bija saimnieks, tēvs un barotājs.

Tagad šos ne tik senos gadus sauc par «Breša laikiem», atceras ar zināmu nostalģijas piedevu un, skumji nopūšoties, piebilst, eh, ja mēs būtu varējuši tā turpināt... Bet turpināt iesākto īsti nesanāca. Kāpēc? Ne jau tāpēc, ka zemniekiem būtu zudis darba spars. Valsts politiskā dzīve bija tikpat mainīga un nepastāvīga kā Baltijas klimats, tā iespaidoja arī ekonomiku, īpaši lauksaimniecību.

Kur tagad ir čaklie Breša zemnieki? Kā viņiem klājas? Vai spējuši izturēt un turpina kopt savas saimniecības? Varbūt nolaiduši rokas pašu valsts un Eiropas Savienības noteikto prasību priekšā?

Lai pētītu situāciju, «Novadnieks» uzsāk publikāciju ciklu par rajona zemniekiem, kuri sākuši saimniekot pirms 15 gadiem – «Breša laikos». Mūsu pirmā saruna ir ar Pelēču pagasta zemnieku saimniecības «Jāņu mājas» īpašniekiem BIRUTU un VITĀLIJU LIVMAŅIEM.

● **Biruta un Vitālijs Livmaņi papilnam izbaudījuši gan «Breša laiku» pacēlumu lauksaimniecībā, gan kolektīvo saimniecību jukas, gan smago ceļu, kas mūsu valsts zemniekiem ejams valsts neskaidrās un mainīgās lauksaimniecības politikas dēļ. Tagad viņi dzīvo sakoptās mājās un cer, ka arī turpmāk viss izdosies, kā cerēts.**

Grūtuma vairāk kā prieka

Visus 15 gadus, kopš tika reģistrēta zemnieku saimniecība «Jāņu mājas», Vitālijs un Biruta, kā paši saka, ir cīnījušies ar grūtībām un pārvarējuši problēmas, kas augušas gluži kā sēnes pēc lietus. – 1989. gadā zemnieki Latvijā bija, var teikt, priviliģētā stāvoklī, — atceras Vitālijs. — Likās, dzīvosim laukos, uz savas zemītes un strādāsim, strādāsim... Pa šiem gadiem situācija ir mainījusies. Platību, kas bija mūsu rīcībā saimniekošanas sākumā, izrādījās daudz par maz. 26 hektāri — ar to nevarēja izdzīvot. Tagad saimniecība ir izaugusi līdz 187 hektāriem.

Nezinu, vai mēs ar sievu būtu tikuši galā, ja ne tēva un mātes palīdzība un padoms. Mūsu profesijas toreiz nebija saistītas ar lauksaimniecību. Biju ieguvis zivkopja specialitāti, taču šī nozare toreiz nebija īpaši populāra, tāpēc vairākus gadus strādāju Daugavpilī autoservisā par autoatslēdznieku.

Jaunība ir pārliecinoša. Arī man toreiz likās, nu tik būs, nu tik sāksim strādāt, pelnīt un dzīvot. Paies tikai daži gadi un nāks pārticība. Plānojām sabūvēt saimniecības ēkas, iekopt tīrumus, uzcelt jaunu māju un dzīvot, cepuri kuldami. Valsts atbalsts zemniekiem bija liels, arī pašam iniciatīvas un enerģijas pietiekami. Ticēju, ka viss būs labi.

Pašlaik «Jāņu māju» saimnieki specializējušies lopkopībā, tur slaucamās govis, ražo pienu, bet graudaugus sēj vien tik daudz, lai būtu spēkbarība lopiem. Tiesa, līdz piena lopkopībai saimniecībā nonākuši pamazām, savulaik, kad bija izdevīgas iepirkuma cenas, mēģinājuši audzēt graudus un kartupeļus. Taču saimnieki nav spējuši turēt līdzi valsts lauksaimniecības politikas straujajām izmaiņām, ej un saproti, kas kuru pavasari sējams un vai rudenī vispār kāds izaudzēto pirks. «Jāņu mājās» ir audzētas arī cūkas un turētas aitas, bet likvidētas, jo ieguldītais darbs neatmaksājās. Ar pienu ir vienkāršāk, un Livmaņi savu ganāmpulku no četrām slaucamām govīm ir palielinājuši līdz 35.

— Dzīves dārdzība arvien pieaug. Kopš maija sākuma visvairāk zemnieki jūt degvielas cenu izmaiņas. Bet lauksaimniecības produkcijas iepirkuma cenas palikušas praktiski nemainīgas,— skumji secina Vitālijs. – Ja tagad būtu skaidra lauksaimniecības politika vismaz tuvākajai nākotnei, lauki atplauktu, kā tas bija jūtams astoņdesmito gadu beigās, kad pie katrām lauku mājām sēja rudzus, jo par tiem labi maksāja. Tāpat kā par liniem. Sasolīja, ka labi maksās, jūs, zemnieciņi, tik audzējiet. Mēs arī audzējām, bet beigās bija tā, ka nezinājām, kur to Latgales «zeltu» likt. Nodevām linu pārstrādes uzņēmumam Rēzeknē, bet pēc pusgada vai gada knapi dabūjām naudu atpakaļ. Sākās inflācija, un nauda izčūkstēja kā ūdens uz karstiem akmeņiem.

Vispirms būvēja kūtis

Livmaņi, pretēji dažam labam jaunizceptam uzņēmējam vai gatera īpašniekam, no pirmās nopelnītās naudas nepirka vieglās automašīnas un nebūvēja sev lepnu dzīvojamo māju. Viņi sāka ar saimniecības ēku un lopu kūts rekonstrukciju. Govju mītne bija saglabājusies no kolhozu laikiem, bet bija nepieciešams kapitālais remonts. Tagad tur ir gan mehanizēta mēslu izvākšana, gan piena vads, bet vienā kūts galā ierīkota piena telpa. Moderna, Latvijas un Eiropas Savienības prasībām atbilstoša – ar piena dzesētāju, ar flīzētām grīdām un sienām, plastmasas dēlīšiem klātiem griestiem.

Šķūnis, klētis un garāžas uzbūvētas no jauna. Vienīgi dzīvojamā māja palikusi bez remonta. Par to ģimenes galva reizumis saņem pārmetumus no sievas, sak, varbūt beidzot ieliksi jaunas durvis vai izdomāsi, kā grīdu nosiltināt. Bet, ja ķerties pie remonta, tad māju vajag praktiski pārbūvēt, spriež Vitālijs. Pagaidām šiem darbiem līdzekļi nav ieplānoti. Varbūt pēc pāris gadiem...

Lai saimniekotu ar peļņu, zemes vajag daudz

Tie 26 hektāri, uz kuriem «Jāņu māju» saimnieki sāka savu zemniekošanu, izrādījās daudz par maz, lai varētu strādāt ar vērienu. Vajadzēja gādāt tehniku, bez tās iztikt nevarēja. Livmaņi ņēma kredītus bankā, strādāja, pelnīja, lai aizņēmumu varētu atdot. Bet tehnikai vajag plašus laukus. Tā pamazām zeme tika piepirkta klāt, tika nomāta. Pašlaik tiek apstrādāti 187 hektāri. It kā jau vajadzētu vairāk, bet Vitālijs saka, pagaidām pietiks, tik tikko pietiek spēka tikt galā ar esošo.

— Dzīvē nekas nestāv uz vietas, viss attīstās, mainās. Domājam par to, ka esošo tehniku vajadzētu nomainīt ar jaudīgāku un modernāku. Jābūt attīstībai, jāievieš jaunās tehnoloģijas, — saka Vitālijs.

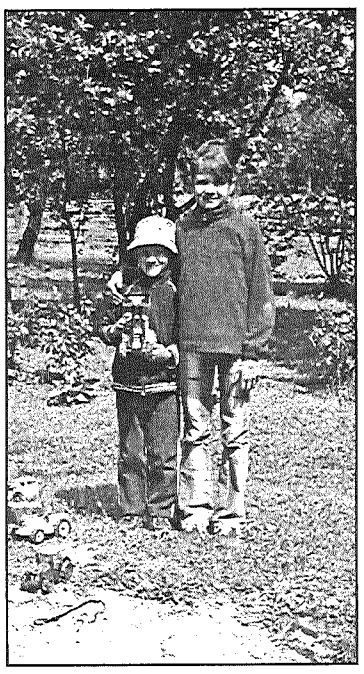

● **«Jāņu māju» nākamie saimnieki – Agnese un Reinis. Pašlaik Reinis sapņo, ka dienās būs skaista divstāvīga autobusa vadītājs. Par ko sapņo Agnese?** Foto: L.Kirillova

Latvijā pērngad lielu popularitāti iemantoja SAPARD programmas piedāvātās iespējas. Tiesa, Livmaņi SAPARDā neiesaistījās, jo bankās jau tāpat pietiekami daudz kredītu ņemts. Lieku reizi riskēt arī negribas, jo nav drošības sajūtas un pārliecības. Viņuprāt, tas ir viens no galvenajiem bremzējošajiem faktoriem, kas neļauj lauksaimniecībai attīstīties ar pilnu jaudu. Sākumā likās, ka paies pāris gadi, viss nostabilizēsies, tad varēs mierīgi dzīvot un skaidri zināt nākotni. Nekā, ar katru jaunu gadu nāk jaunas prasības, ar katru jaunu valdību mainās prioritātes. Kā lai zina, kas nākamajiem ministriem un deputātiem atkal ienāks prātā?.. Nav miera ne tur, augšā, ne te, uz zemītes.

Zemniekam nav nekas pretī arī tam, ka Eiropa izvirza Latvijai savas prasības. Cita lieta, kā un cik ilgā laikā mēs tās spēsim izpildīt. – Es ceru, ka man pietiks spēka vēl kādus gadus strādāt tik saspringtā ritmā. Galvenais ir nepadoties un izturēt, — saka Vitālijs.

Lopi – saimnieces rūpe

Vitālija dzīvesbiedrei Birutai uzticētas rūpes par govīm un dārziem. Viņa ir lopkopības pārraudze, pietiekami zinoša visās ; liellopu veselību un ražības p- augstināšanu saistītajās lietās. Birutas pārziņā ir 70 liellopi, no kuriem 35 slaucamās govis. Zinot to, ka rajonā ir zemnieku saimniecības, kurās tur 100 slaucamās govis, viņa tomēr tik lielu ganāmpulku negrasās turēt, pietikšot ar 50 piena devējām.

Kopš saimniekošanas sākuma izveidojusies laba sadarbība ar akciju sabiedrību «Preiļu siers». Nauda par pienu tiek pārskaitīta regulāri, vienīgi gribētos, lai cena tomēr būtu mazdrusciņ lielāka. Jautāta par to, cik grūti nācies iekārtot piena māju un ievilkt piena vadu, Biruta teic, ka stimuls bijis ne tik daudz augstās veterinārās un sanitārās prasības, cik vēlme pašai strādāt normālos apstākļos un nebojāt veselību, staipot smagās piena kannas. Fermas labiekārtošanai Livmaņi ņēma kredītu bankā, bet Reģionālās attīstības fonds sedza kredītprocentus.

Ar slaukšanu Biruta tiek galā viena pati. Darbā pieņemts arī viens strādnieks, kas dzīvniekus pabaro, izvāc kūtsmēslus, vajadzības gadījumā arī izslauc govis. Viņa ir pārliecinājusies, ka pastāvīgam darbam laukos atrast labu strādnieku ir grūti. Taču Livmaņiem ir paveicies, ar tagadējo palīgu saimnieki ir apmierināti.

Cer, ka bērni turpinās vecāku iesākto

Livmaņu jaunā paaudze – meita Agnese un dēls Reinis – vēl ir mazi, lai palīdzētu vecākiem pieaugušo cilvēku darbos. Taču arī viņiem katram ir savi pienākumu. Māsa un brālis labprāt palīdz tētim un mammai gan kūtī, gan tīrumā.

Vai viņi paliks laukos un kļūs par «Jāņu māju» jaunajiem saimniekiem? Pagaidām par to pāragri spriest. Vitālijs gan cer, ka vismaz viens no mantiniekiem ies viņu pēdās. Biruta domā, ka pašlaik galvenais ir dot bērniem labu izglītību un ticēt, ka viņi izvēlēsies pareizo ceļu dzīvē. Ar varu nevienu pie zemes neturēs.

— Nav tik traki, kā izskatās,— saka Biruta par savu un savas ģimenes dzīvi laukos. – Jūtamies stabili un ceram, ka arī turpmāk viss būs labi.

L.Kirillova

LAUKSAIMNIEKIEM

Elektriskais nožogojums — gana pātagas vietā

Kāršu žogi vai arī vairākās rindās apkārt ganībām nostieptās dzeloņdrātis pamazām kļūst par vēsturi. Daudzās zemnieku saimniecībās, kur nodarbojas ar lopkopību, tiek izmantoti elektriskie gani. Tiesa, elektriskās ganīšanas sistēmas bija pieejamas arī kolektīvo saimniecību laikā, taču pašreizējais piedāvājums ir krietni augstvērtīgāks.

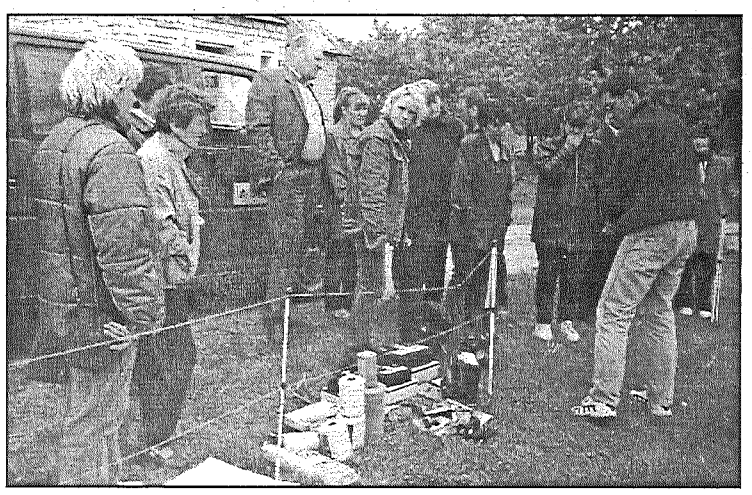

● **Preiļu rajona zemnieki iepazīstas ar elektrisko ganu aprīkojumu, ko piedāvā firma «DeLaval».** Foto: L.Kirillova

Pagājušajā nedēļā Preiļu lauksaimniecības konsultāciju biroja rīkotajā seminārā zemnieki tika iepazīstināti ar firmas «DeLaval» piedāvātajiem elektriskajiem ganiem un to aprīkojumu.

Zemniekiem bija interesanti uzzināt, ka jaudīgākie ģeneratori spēj darbināt elektrisko ganu arī nelabvēlīgos apstākļos, piemēram, ja zem vadiem aug bieza zāle vai krūmi, bet aploka maksimālais garums sasniedz pat 380 kilometrus. Tiek piedāvāti arī enerģiju taupošie ģeneratori, kuri viegli aprīkojami ar saules baterijām.

Elektriskā gana aploks būs drošs tikai tad, ja tādas būs tā sastāvdaļas, piemēram, vadi. Aploka vada izvēle ir atkarīga no daudziem faktoriem. Tas ir pastāvīgs vai pārvietojams aploks? Cik bieži aploks tiek pārvietots? Kādiem dzīvniekiem tas domāts? Un pēdējais, bet ne mazāk svarīgais — cik ilgam laikam aploks paredzēts? Pastāvīgs aploks ir droša un dzīvniekus saudzējoša sistēma. Zemniekiem tika ieteikts izmantot izturīgas sastāvdaļas, lai aploks ilgi kalpotu un nebūtu jātērē laiks remontam.

Ierīkojot pastāvīgos aplokus, jāizvēlas vieta, kas vienmēr ir mitra. Toties, izvēloties pārvietojamos aplokus, iespējams racionālāk izmantot ganības, pakāpeniski pārvietojot aploku visā ganību teritorijā. Speciālisti iesaka pastāvīgos aplokus veidot ar koka mietiņiem, bet pagaidu aplokus ar stikla šķiedras, plastmasas vai tērauda mietiņiem. Pamatojoties uz aploka garumu, pretestību un dzīvnieku tipu, jāizvēlas arī aploka vadi un lentas, no kā, savukārt, atkarīga izolatoru izvēle.

Zemnieki uzzināja arī to, kā elektriskajam nožogojumam veidojams sazemējums, kā nodrošināt labu aizsardzību pret zibeni (zibens spēriens rada vislielākos draudus elektriskā gana aplokam). Ja pastāvīga aploka vārti ir vaļā, tad strāvas ķēde ir pārtraukta un elektriskais gans nedarbojas. Tāpēc abas vārtu puses jāsavieno ar izolētu kabeli. Šī konstrukcija nodrošina aploka darbību arī tad, kad vārti ir atvērti.

Mēslošanas līdzekļu aprite, to identifikācija un atbilstības novērtēšana

Mēslošanas līdzekļu aprite — tā ir mēslošanas līdzekļu ražošana, apstrāde, maisījuma sagatavošana, iepakošana, ievešana pārdošanai un tirdzniecība. Visas šīs darbības reglamentē «Mēslošanas līdzekļu aprites likums», kas ir stājies spēkā jau 2002. gada 1. jūlijā, kā arī uz šī likuma pamata izdotie Ministru kabineta 2002. gada 25. jūnija noteikumi «Mēslošanas līdzekļu identifikācijas, atbilstības novērtēšanas un tirdzniecības noteikumi» un MK noteikumi nr. 285 «Noteikumi par valsts nodevu par mēslošanas līdzekļu reģistrāciju un maksāšanas kārtību».

Kāds ir likuma mērķis?

Likuma mērķis ir aizsargāt mēslošanas līdzekļu patērētājus no nekvalitatīvu, cilvēku un dzīvnieku veselībai un videi bīstamu mēslošanas līdzekļu lietošanas, kā arī nodrošināt vienādus apstākļus un prasības fiziskajām un juridiskajām personām, kas veic darbības ar mēslošanas līdzekļiem. Tās ir personas, kas ražo un apstrādā mēslošanas līdzekļus, gatavo to maisījumus, iepako, ieved pārdošanai un pārdod mēslošanas līdzekļus un to maisījumus.

Likums neattiecas uz noteikūdeņu dūņām, tehniski neapstrādātiem organiskajiem mēslošanas līdzekļiem, piemēram, kūtsmēsliem, tehniski neapstrādātiem kaļķošanas materiāliem, eksportējamiem mēslošanas līdzekļiem un tranzītprodukciju, kā arī mikrobioloģiskiem preparātiem.

Kas apliecina mēslošanas līdzekļu kvalitāti?

Mēslošanas līdzekļa kvalitāti apliecina mēslošanas līdzekļa reģistrācijas apliecība un sertifikāts vai, ja mēslošanas līdzeklis ir ražots Eiropas Savienības vai Eiropas brīvā tirgus asociācijas (EBTA) valstīs, ražotāja izsniegts mēslošanas līdzekļa testēšanas pārskats. Ja mēslošanas līdzeklis nav ražots ES vai EBTA valstīs, lai to varētu reģistrēt, jāveic mēslošanas līdzekļa sertifikācija institūcijā, kura ir iekļauta Latvijas Ekonomikas ministrijas publicētajā akreditēto institūciju sarakstā. Mēslošanas līdzekļu sertifikāciju un atbilstības novērtēšanu var veikt BO VSIA «Agroķīmisko pētījumu centrs» un BOVU «Latvijas sertifikācijas centrs». Veicot sertifikāciju, tiek novērtēta mēslošanas līdzekļu atbilstība identifikācijas prasībām. Sertifikāta derīguma termiņš ir pieci gadi.

Mēslošanas līdzekļu reģistrācija

Mēslošanas līdzekļu reģistrāciju veic Valsts augu aizsardzības dienesta (VAAD) mēslošanas līdzekļu uzraudzības daļa, kas izvērtē reģistrācijai iesniegtos dokumentus un pieņem attiecīgu lēmumu. Reģistrācijas apliecība tiek izsniegta pēc tam, kad ir samaksāta valsts nodeva par mēslošanas līdzekļa reģistrāciju.

Ja reģistrā iekļautais mēslošanas līdzeklis neatbilst MK noteikumu prasībām, bet nav bīstams cilvēku un dzīvnieku veselībai un videi, VAAD izsniedz atļauju mēslošanas līdzekļa ievešanai. Personas bez atļaujas var ievest nereģistrētu mēslošanas līdzekli personīgai lietošanai.

Uzraudzības un kontroles nozīme

VAAD uzrauga un kontrolē mēslošanas līdzekļu apriti, kārto reģistru un reizi gadā nodod atklātībai informāciju par iepriekšējā gadā pārdošanai ražotiem, apstrādātiem vai ievestiem mēslošanas līdzekļiem, kā arī uzraudzības un kontroles rezultātā iegūtos datus par šiem mēslošanas līdzekļiem.

VAAD inspektori ne retāk kā vienu reizi gadā noņem analīzēm mēslošanas līdzekļu kontrolparaugus mēslošanas līdzekļu atbilstības novērtēšanai, lai garantētu mēslošanas līdzekļu atbilstību noteikumu prasībām.

A.Kalāne,
Valsts augu aizsardzības dienesta Latgales reģionālās nodaļas vadītāja

Sētie zālāji savu efektivitāti pierāda arī šovasar

Šī gada pavasaris zemniekiem devis kārtējo mācību — nepaļauties uz dabu, sak, gan jau lietiņš palīs, saulīte sasildīs un viss būs labi. Nav vis labi, un par to esam pārliecinājušies, jo tikai reti kurā saimniecībā zemnieki uzsākuši lopbarības sagatavošanu. Nav zāles, tā ir pāris sprīžu garumā. Taču ir izeja — atteikties no dabīgajām pļavām un ganībām, to vietā ierīkojot sētos zālājus.

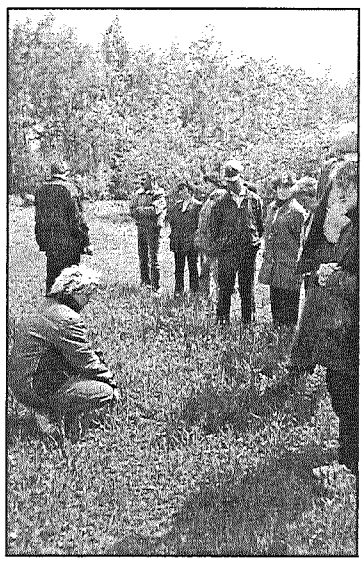

● **Preiļu lauksaimniecības konsultāciju biroja vadītāja Silvija Dreijere izbraukuma semināra dalībniekus iepazīstināja ar no Dānijas ievesto zālāju šķirņu labākajām īpašībām, starp kurām viena no galvenajām ir zāles labā apēdamība.** Foto: L.Kirillova

Kā «Novadnieku» informēja Preiļu lauksaimniecības konsultāciju biroja vadītāja **Silvija Dreijere,** zemnieki arvien vairāk pārliecinās par sēto zālāju efektivitāti un labprāt cenšas tos ierīkot arī savās saimniecībās. Taču iespējas ir visai dažādas, ko izvēlēties, zemniekiem grūti izlemt. Šajā nolūkā tiek veidoti izmēģinājumi. Viena no izmēģinājuma saimniecībām ir arī Pelēču pagasta «Jāņu mājas», kur pagājušajā nedēļā notika praktisks seminārs rajona zemniekiem.

— Ar zālāju ielabošanu nopietni esam sākuši nodarboties jau pirms gadiem sešiem. «Jāņu mājas» bija viena no tām saimniecībām, kur mūsu idejām noticēja un sāka ieviest progresīvās tehnoloģijas, — teic Silvija Dreijere. — Līdz ar to māju saimniekiem arī šogad nav pamata uztraukumam, ka ganībās trūktu zāles. Nopietni nav ņemamas arī atrunas, ka sēkla ir dārga. Divi lati par kilogramu importa sēklas, vai aptuveni pusotra lata par kilogramu pašmāju zālāju sēklas ātri vien atmaksājas, iegūstot labu un daudz piena. Ja nav labas zāles vasarā un kvalitatīvas lopbarības ziemā, piena izslaukumi būs zemi, tur pat piebarošana ar graudiem nepalīdzēs.

Pagājušajā gadā Latvijas un Nīderlandes projekta ietvaros pēc dažādiem kritērijiem tika atlasītas vairākas saimniecības, kuras bija ar mieru iesaistīties jaunu zālāju šķirņu pētīšanā. Projekts jau sācies, tā gaitā tiks veikta augšņu agroķīmiskā izpēte, lai varētu pareizi aprēķināt nepieciešamās mēslojuma devas. «Jāņu mājas» bija viena no tām saimniecībām, kas piekrita piedalīties projektā. Saimniecībā izmēģinājumiem atvēlēti četri aptuveni pushektāru lieli lauki. Tajos iesēts Holandes zālājs, kam piejaukts āboliņš, kā arī Holandes zālāju dsžādu šķirņu maisījums.

Aprīļa beigās iesētie lauki labi sadīguši. Tiesa, āboliņš vēl tikko rāda pirmās lapiņas. Toties nezāles zaļo vareni. Lai tās nenomāktu sējumu, tuvākajā laikā zālāju lauki tiks nopļauti.(S.Dreijere iesaka atturēties no nezāļu miglošanas. Ja tomēr miglo ar MCPA, jāuzmanās, lai āboliņam jau būtu pirmās īstās lapiņas, pretējā gadījumā liela daļa āboliņa pēc miglošanas var iet bojā.) Samērā nelielajiem zālāju stiebriem pļaujmašīna neskādēs, taču nezāles tiks likvidētas. Pērn sētajos zālājos pieticis vairākkārt noganīt un nopļaut, lai tiktu galā ar nezālēm, šogad tās ganībās vairs nav manāmas. Pēc tam zāle tiks audzēta tiktāl, lai to varētu jau pļaut un sagatavot vismaz pāris ruļļus skābbarības. Tieši no ziemai sagatavotās lopbarības varēs veikt analīzes un pārliecināties, kurš no zālājiem ir visproduktīvākais un vērtīgākais. S.Dreijera uzsver, ka analīžu rezultāti arī rādīs, kurā no zālāju sējumiem gatavotajā skābbarībā būs lielākais proteīna daudzums. Labs nodrošinājums ar proteīnu ļauj zemniekiem samazināt izmaksas, kas citādi būtu neizbēgamas, iegādājoties lopiem nepieciešamās piedevas.

Vienā no izmēģinājuma laukiem zālāju sēklu maisījumā ir arī lucerna. Pašlaik tā labi sadīgusi. Zemniekiem tiek ieteikts pirms otrā pļāvuma ļaut lucernai uzziedēt, jo tādā gadījumā tā labāk pārziemos un būs tikpat kupla arī nākamajā vasarā.

Pēdējo gadu izmēģinājumos jau pierādīts, ka dīgšanas un augšanas ziņā Latvijas šķirņu zālāji ir tikpat labi kā no Dānijas ievestie. Taču problēma slēpjas tur, ka no vietējo šķirņu zālājiem gatavoto lopbarību dzīvnieki patērē nelabprātāk. Zāle smuka, bet govis to ēd tikai tad, ja nekā cita nav tuvumā. Izrādās, ka Latvijas šķirņu zālājiem nav tik labas garšas īpašības. Dānijā un citās Rietumeiropas valstīs, kur specializējas lopkopībā, darbojas īpaši institūti, kas pētī zāli, tās barojošo vērtību un garšas īpašības. Ne velti tiek atlasītas tās zālāju šķirnes, kurām ir labāka garša, kuras ir «mīkstākas». Ar Latvijas šķirnēm līdzīgi pētījumi pagaidām nav veikti.

Saimniecībā tika aplūkots arī lauks, kur zālājs iesēts pasējā, kā to zemnieki bija pieraduši darīt līdz šim. Auzas, zirņi, vīķi jau ir tādā garumā, ka pēc dažām dienām var laist lopus un tīrumu noganīt. Tādā gadījumā nebūs vajadzīga pļaušana. Taču pasējā veidotie zālāji nākamgad nebūs tik vienmērīgi kā atsevišķi sētie, daudzviet būs manāmi tukši laukumiņi, kur zāle vai, piemēram, āboliņš nebūs sastīgojis. Īpaši uzmanīgiem jābūt gadījumos, ja virs zālāja iesētās auzas zemnieks plāno nokult. Pat vislabvēlīgākajos apstākļos zālājs nākamajā gadā būs panīcis. Uzmanīgiem jābūt arī ar noganīšanu, īpaši, ja ir lietaina vasara, kad augsne ir mitra un mazā zālīte var tikt izbradāta.

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

Būs sociālā darbiniece ar augstāko izglītību

Aglonas pagasta sociālā darbiniece ĀRIJA PERŠEVICA šajās dienās aizstāv diplomdarbu Sociālā darba un sociālās pedagoģijas augstskolā «Attīstība». Viņa būs sociālā darbiniece ar augstāko izglītību. Sakarā ar to, ka Ārijai Perševicai jau bija viena augstākā izglītība, profesionālo izglītību tagad viņa ieguva divu gadu laikā.

Ārija Perševica diplomdarbu gatavoja kopā ar kolēģi no Daugavpils pilsētas. Diplomdarba tēma bija «Pirmspensijas vecuma sieviešu izslēgtība».

Pagasta sociālās darbinieces rūpju lokā ir 26 nelabvēlīgas ģimenes, kurās aug 78 bērni. 108 ģimenes atzītas par trūcīgām un pašvaldībā ir griezušās pēc palīdzības. Sociālā darbiniece jūtas gandarīta tajos gadījumos, kad izdevies palīdzēt problēmģimenēm izmainīt dzīves veidu, iekārtoties darbā. Divās ģimenēs apstākļi uzlabojušies tik tālu, ka tajās varēja atgriezties bērni.

Mēs paši tiekam galā ar savām kapeiciņām

Aglonas pagasta sociālās darbinieces **Ārijas Perševicas** pavadībā dodamies uz Ezera Ukiniem. Ārija labi pārzina savu darbības lauciņu. Sociālā darbinieka pienākumi nav tikai lemt par pabalstu piešķiršanu trūcīgiem iedzīvotājiem, bet arī būt lietas kursā par visiem – invalīdiem, vientuļiem veciem cilvēkiem, par ģimenēm, kurās bērnu attīstībai ir nelabvēlīgi apstākļi. Vecāku varas pārtraukšana ir galīgais lēmums. Pirms tam sociālais darbinieks apmeklē šīs ģimenes, strādā ar tām, cenšas palīdzēt noturēties uz dzīves ceļa. Ko nozīmē «strādāt» ar ģimenēm? Vispirms jau izdibināt cēloņus, kas noveduši pie cilvēka cieņai neatbilstoša dzīves veida. Viesbiežāk tā ir pārmērīga alkohola lietošana. Pēc tam ir jāveic pārrunas ar šādiem ģimenes locekļiem, jādod padoms, jāuzmundrina, ja vajadzīgs, jāsarāj. Sliktākajos gadījumos, kad bērni tiek psiholoģiski vai fiziski iespaidoti, tiek pieņemti radikāli lēmumi – izņemšana no ģimenēm. Diemžēl nereti arī vide ir tāda, ka ģimenei grūti noturēties uz pareiza dzīves ceļa, jo apkārt valda posts, nekoptība, nolaidība rokrokā ar bezdarbību un alkoholismu. Sociālā darbiniece cer, ka pēc novada izveidošanas atradīsies iespēja uz atsevišķu dzīves vietu pārcelt tās ģimenes, kuras vēlas izrauties no līdzšinējās vides.

Viena no tādām ģimenēm, kurai būtu vajadzīgi labvēlīgāki apstākļi, ir Balančenoku kuplā saimīte. Pareizāk sakot, uz visu ģimeni šo uzvārdu nevar attiecināt, jo tāds ir tikai mātei un vecākajam dēlam. Trīs jaunākie bērni nes citu uzvārdu.

Ezera Ukinos no tiem laikiem, kad sovhozā uz labiem pamatiem bija nostādīta pīļkopība, saglabājies divstāvu ķieģeļu nams ar vairākiem dzīvokļiem. Diemžēl – kā totālas nolaistības un bezcerības simbols, ar daļēji satrunējušiem logu rāmjiem, netīriem stikliem, kas aizklāti ar lupatu kankariem, ar gadiem nekoptu trepju telpu, ar pa pusei izlauztām mājas ārdurvīm. Apkārtne ir nemājīga, bez puķu dobēm vai košumkrūmiem, izdangāta, te nav nevienas vietiņas, kas rādītu, ka iedzīvotāji rūpējas par savu dzīves vietu, to kopj.

Janīna Balančenoka pārnāk ar spaiņiem no govs dzirdināšanas. Piens viņas ģimenē ir galvenais pārtikas produkts septiņgadīgajam Jānim, trīsgadīgajai Baibai un divgadīgajai Mārītei. Vasarās ēdāju pulciņam pievienojas arī vienpadsmitgadīgais Viktors, kurš mācību laiku pavada logopēdiskajā skolā Rēzeknē. To nokārtoja pagasta padome.

Visi pieci – māte un četri bērni mitinās vienistabas dzīvoklītī. Vai nav par šauru? Nē, atbild māte, un bērni viņai piekrīt. Līdz domai par katram savu kaktiņu, vai vismaz atsevišķu puiku un atsevišķu istabu meitenēm viņiem tālu. Ar tiesas lēmumu šeit aizliegts ierasties bērnu tēvam, kurš dzērumā mēdza visu ģimeni trenkāt, iekaustīt, lamājās rupjiem vārdiem. Mazajā dzīvoklītī ģimenes locekļiem no tēva ārdīšanās nebija, kur glābties. Nācās saukt policiju. Ar pagasttiesas un sociālās darbinieces pūlēm tagad ir panākts, ka māti un bērnus vairs neviens netiranizē. Bērni atplaukuši. Viņi bija kā cālēni ar saspiestiem spārniņiem, Janīna rāda, kā tas izskatījies. Tagad esot kļuvuši priecīgāki, smaidot, miegā neraudot, labāk runājot.

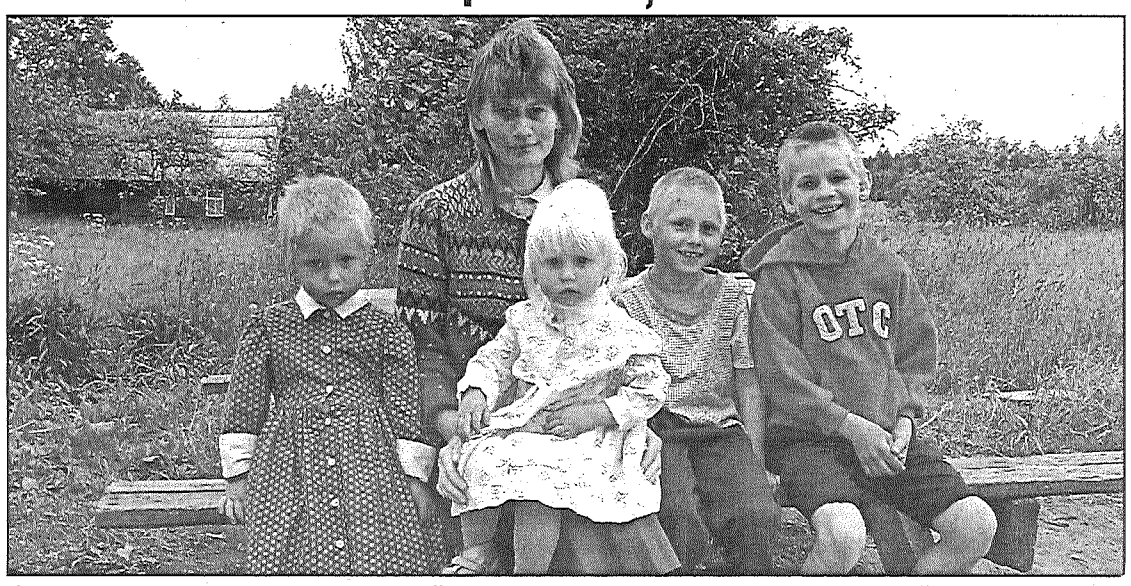

● **Ko no savas bērnības atcerēsies šie mazuļi? Nemitīgas bailes no piedzēruša tēva dusmām. To, ka tēvs neuzskatīja par pienākumu maksāt alimentus vai kā citādi palīdzēt saviem bērniem, lai viņi būtu labi paēduši, apģērbti, lai viņiem būtu viss tas pats, kas citās ģimenēs? To viņi salīdzinās pieauguši. Tagad ir labi pie mammas sāna.**

Citādi bērnu tēvs neuzskata par vajadzīgu izrādīt savu uzmanību. Ko nopelnot, tas aizejot pudelei. Bērnu uzturēšana nerūp. Ar pašvaldības darbinieku gādību mazākajiem bērniem savulaik pievestas putriņas un zīdaiņu maisījumi no humānās palīdzības.

Janīna pieradusi pie šīs mājas, pie apstākļiem, pie šaurās istabiņas. Viņai liekas, ka viss ir labi. No vīramātes dotā teliņa izaudzējusi govi. Iesējusi burkānus, gurķus, bietes, iestādīti kartupeļi. Pērku, visu pērku, viņa apgalvo, stāstot par bērnu ēdināšanu. Reizēm kādu cepumiņu. Vienu vai divas reizes mēnesī – gaļu. Bērniem esot arī ūdenskrāsas, bijusi bumba, to gan saplēsuši. Esot ritenis, taču to nedodot, lai nesalaužot. Lieldienās aizgājuši uz Kamencu pie šūpolēm. Arī pilsētā esot bijuši, kad jābrauc pie ārsta, viņa atbild uz jautājumu par iespējām bērniem rotaļāties, redzēt pasauli. Jānim rudenī jāsāk iet skolā. Mācību piederumu iegādei līdzekļus piešķirs pagasta padome. Visi ienākumi – ikmēneša bērnu pabalsti un pagasta piešķirtā materiālā palīdzība. No darba kādreizējā pīļu fermā viņa aizgājusi, kad sāka dzimt bērni. Tagad tuvākajā apkārtnē darbu neatrast, bet tik mazus bērnus vienus pamest arī nevar. Paši tiekam galā ar savām kapeiciņām, saka Janīna.

Ar cerību pasargāt no mātes kļūdām

Selicku mājas ārpuse nesen nokrāsota un ar savu dzeltenīgo toni rada siltuma sajūtu. Arī istabas ir siltas, kontrastā ar dzestro un vējaino vasaras dienu aiz logiem. Uz centrālapkures radiatoriem žāvējas jaciņas, bikšeles, svārciņi. Pieaugušajiem siltuma pietiktu, bet mazās meitiņas dēļ māja jāapkurina, stāsta saimniece **Olita Selicka.** Viņai uz rokām mazulīte. Pat no malas saskatāma mātes un meitas savstarpējā mīlestība un maigums. Taču īstenība ir tāda, ka asinssaites viņas nevieno, un pat ne radniecība. Olita mazo Viktoriju pieņēmusi aizbildnībā. Bērns viņai velta pašu dārgāko vārdu pasaulē – mamma, bet par tēti sauc Olitas vīru Genādiju, kas īstenībā ir Viktorijas vectēvs. Mazulītes īstā māmiņa vada bezrūpīgas dienas. Varbūt Preiļos, kur Selicku ģimenes paziņas sakās bērnu pametušo māti redzējuši, varbūt kaut kur citur. Oficiālas dzīvesvietas jaunajai sievietei nav, visi kontakti ar viņu pārtrūkuši, kā mēdz teikt, izgaisusi bez pēdām. Kopš tās dienas, kad, savu mēnesi veco meitiņu atstājusi sava tēva ģimenē, pazuda uz neatgriešanos. Bet Olita ne brīdi neiedomājās, ka mazo radībiņu, kura pēkšņi bija ienākusi viņas mājās, varētu nodot valsts apgādībā, bērnu namā. Viņa strādāja, gāja uz darbu. Bet bērna kopšana bija jautājums, kura risināšanu nevarēja atstāt uz citu nedēļu vai mēnesi. Putriņas, sausas drēbītes, vannošana, auklēšana bija darāmas tūlīt un nepārtraukti. Par visiem kopā ģimene ar šīm rūpēm tika galā, aicinot palīgā arī vecmāmiņas.

● **Kāds būs Viktorijas dzīves ceļš? Olita Selicka cer, ka bērnu, kurš viņas sirdī ieņēmis īpašu vietu, izdosies pasargāt no mazulītes mātes kļūdu atkārtošanas.**

Olita un Genādijs izaudzinājuši divas meitas. Vecākā, Kristīne mācās Transporta koledžā Daugavpilī, jaunākā, Karīna, nupat nosvinēja 9. klases izlaidumu. Ģimene bija paņēmusi aizbildnībā arī Genādija meitu, par kuru viņas īstā māte neizrādīja nekādas rūpes. Viņai bija pārtraukta vecāku vara. Meitene auga pie vecmāmiņas. Vienpadsmit gadu vecumā viņu pieņēma tēva ģimene. Bet meitenes raksturs bija visai smags. Viņai patika klaiņot, nonāca nepilngadīgo lietu inspekcijas uzskaitē. Trīs mēnešus pirms skolas beigšanas viņa pametusi skolu, kurā mācījās. Kad audžuģimene uzzināja, ka skuķis jau ir mātes cerībās, aicināja atbraukt ciemos. Šajā laikā viņa tēva ģimenē uzturējās vairākkārt, un tāpēc arī pēc dzemdībām uz šejieni atgriezās ar mazo radībiņu uz rokām.

Mazulītes aprūpei bija vajadzīgi arī līdzekļi, pabalsts, ko valsts piešķir pēc bērna piedzimšanas. Ar pagasttiesas palīdzību izdevās nokārtot jautājumu par pilnvaras piešķiršanu Olitai pabalsta saņemšanai. Par Viktoriju nav interesējies arī neviens no viņas mātes radiniekiem. Bet tēvs? Par šāda vīrieša, kurš mazajai meitenei ir īstais, bioloģiskais tētis, eksistenci Selicku mājās neviens neko nav dzirdējis.

Nu jau aiz muguras grūtais zīdaiņa kopšanas laiks. Tagad meitene staigā savām kājām, attīstās ar katru dienu un visu māju piepilda ar prieku, ko rada tāda maza bērniņa klātbūtne. Viņai ir vecāki un divas māsas. Nokārtota aizbildnība. Pirms tam, kad notika tiesa par mātes varas pārtraukšanu un aizbildņu iecelšanu, atbilstoši likumdošanai laikrakstā tika publicēts aicinājums mātei ierasties uz tiesu.

Teorētiski iespējams, ka māte var izmainīties, nostāties uz kārtīga dzīves ceļa, pierādīt, ka spēj pati rūpēties un audzināt savu bērnu un pieprasīt atgriezt šīs tiesības. Tas būtu trieciens gan bērnam, kura laimīgajā pasaulītē tagad ir tikai viena mamma un tētis, gan arī aizbildņu vecākiem. Viņu sirdīs bērns ieņēmis nozīmīgu vietu. Es par viņu pārdzīvoju pat vairāk nekā par saviem bērniem, kad viņi bija mazi, teica Olita. Viņa negatavojas slēpt audžumeitai izcelsmi un ir apņēmības pilna par to izstāstīt, kad bērns nokļūs saprātīgā vecumā. Abas vecākās meitas ar mīļumu izturas pret mazo un ar sapratni uzņēmušas vecāku lēmumu.

Kad Viktorija paaugās, viņa tika iekārtota bērnudārzā. Bet sāka slimot, un tad Olita pieņēma pārdrošu lēmumu. Viņa pameta darbu, lai bērniņu varētu audzināt mājas apstākļos. Ģimene pārtiek no vīra nopelnītā, ir arī neliela saimniecība. Gan jau atradīšu darbu, kad meita paaugsies, teica Olita. Bez tam no valsts pienākas atalgojums par aizbildņu pienākumu veikšanu – 38 lati un uztura pabalsts bērnam – 32 lati.

Lappusi sagatavoja L.Rancāne. Foto: M.Rukosujevs

Līvānu slimnīcai līgums līdz gada beigām

Līvānu novada iedzīvotājiem nevajadzēs piketēt pret slimnīcas slēgšanu Līvānos, jo sarunās ar Valsts obligātās apdrošināšanas veselības aģentūru (VOAVA) un Veselības ministrijas pārstāvjiem Līvānu pašvaldībai ir izdevies panākt labvēlīgu rezultātu slimnīcas finansēšanas jomā.

Līdz 2004. gada beigām noslēgtais līgums par stacionārā sniegto pakalpojumu apmaksu paredz Līvānu slimnīcai finansējumu iepriekšējā apjomā, kā arī iespēju piesaistīt papildus līdzekļus 2200 latu apmērā traumpunkta attīstībai. Traumpunkts sniegs ambulatoru palīdzību pacientiem, kas guvuši viegla rakstura traumas, kuru dēļ nav nepieciešama hospitalizācija. Kā atzīst slimnīcas direktors Juris Urtāns, noslēgtais līgums ar VOAVA garantē iespēju slimnīcai šogad sniegt pakalpojumus līdzšinējā apjomā, nesamazinot nedz gultas vietu, nedz darbinieku skaitu. Patlaban valsts līmenī notiek darbs pie dokumenta izstrādes saistībā ar turpmāko mazo slimnīcu attīstību, tādēļ par finansējumu 2005. gadam pašvaldības, slimnīcas vadības un VOAVA sarunas tiks turpinātas.

G.Kraukle,
Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste

Elektrība ienāca mājā

Līdz Olgas Daukštes mājai Aglonas pagasta Leitānos ceļš nav piemirsies. Pirmoreiz viņu apmeklējot pērnā gada oktobrī, gan nācās vairākas reizes taujāt vietējiem iedzīvotājiem, pa kuru celiņu riskēt doties iekšā svešajā mežā. Tagad pagrieziena vieta zināma, toties lūkojamies pēc elektrības līnijas stabiem, — vai šajā nostūrī ir kāda jauna, mežā izcirsta stiga? Tādu patiešām ieraugām.

Klusajā pagalmā nekas nav mainījies. Saimniece aizņemta savos darbos, ķēdes suns ar dabas zīmēto balto auseklīti tumšajā kažokā – savos. Tomēr pašas galvenās izmaiņas, ko radījusi elektrības ienākšana šajā mājā, redzamas mājas galā – svaigi elektrostabi. Olga Daukšte, neslēpjot prieku, saliek rokas pateicībā un paldies vārdi tiek visiem – valdībai, Latvenergo, pagasta varai un arī avīzei, — visiem, kas darījuši, vai vismaz pievērsuši uzmanību viņas mājai, lai te iedegtos elektrība. Saulīte, Dieva saulīte, viņa saka par spožo elektrības lampiņu, kas nu deg viņas mājā. Lai ierīkotu elektrolīniju līdz viņas mājām, bija vajadzīgs 21 stabs. Līnija ierīkota par akciju sabiedrības «Latvenergo» līdzekļiem, bet visi citi materiāli, kas vajadzīgi elektroinstalācijai mājas iekšienē, bija jāgādā pašai. Tāpēc pagaidām elektrība Olgas mājā deg tikai virtuvē, bet tagad viņa sapņo par elektrības pievadīšanu līdz kūtij. No sadzīves tehnikas kā pirmais nopirkts elektriskais gludeklis, bet televizoru varēšot atļauties ne ātrāk kā pēc gada. Vēl nevaru pie tā pierast, viņa saka, šīs ērtības man pagaidām liekas kā sapnis. Pietiek nospiest slēdzi, un viss kļūst gaišs. Cilvēkiem, kuri visu savu apzinīgo mūžu ir varējuši lietot ērtības, ko garantē elektroenerģija, grūti iedomāties, kā bez tās iztikt.

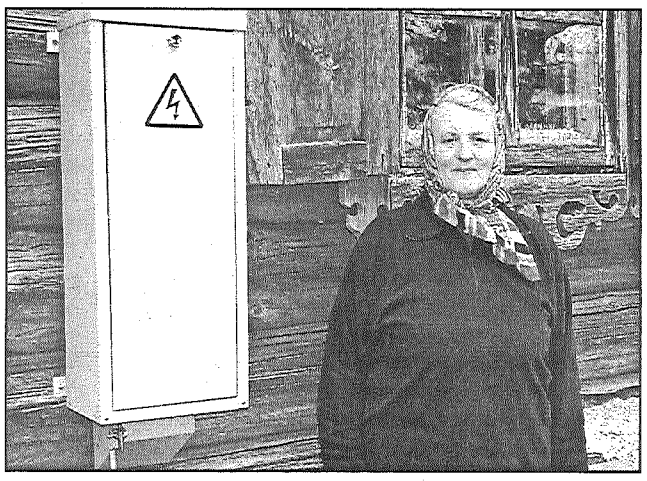

● **Olga Daukšte pie elektrosadales skapja, kas viņas mājai atgriezis otru dzīvību.** Foto: M.Rukosujevs

Un tomēr Olgas Daukštes māja līdz pat šī gada pavasarim bija palikusi neelektrificēta. Arī patlaban vairākos rajona pagastos ir mājas, kuru iedzīvotāji spiesti iztikt bez elektrības.

Aglonas pagastā šogad elektrificētas četras mājas, kurās līdz šim elektrības nebija. Elektroenerģija pienākusi līdz trijām mājām Dzerkaļos un līdz vienai Leitānos. Taču, kā teica Aglonas pagasta padomes priekšsēdētājas vietnieks Edgars Kudiņš, to nevar vērtēt tik viennozīmīgi. Elektrolīnijas ierīkošana ļauj attīstīties visam apvidum. Kur ir elektrība, tur cilvēki saskata perspektīvas, sāk būvēties.

L.Rancāne

GALĒNU PAGASTĀ

■ NOTIKS PAGASTA SAKOPTĪBAS KONKURSS. Pagasta padomes deputāti pieņēma lēmumu par sakoptības konkursa «Skaista mana tēva sēta» rīkošanu. Konkursā aicināti iesaistīties visi viensētu un daudzstāvu māju iedzīvotāji. Tas ilgs no 1. jūnija līdz 23. oktobrim. Vērtēšana notiks divās kārtās, aptverot katru viensētu. Pirmo reizi skates komisija mājas apskatīs jūlijā, bet otro reizi tās tiks vērtētas augustā. Konkursa organizēšanas mērķis ir veicināt pagasta sakoptību. Vērtēšanas komisijas darbā iesaistīti visi padomes deputāti, kā arī pārstāvis no lauksaimniecības konsultāciju biroja.

■ PAR LIETOTĀ JUMTA SEGUMA IZMANTOŠANU. Deputāti padomes sēdē izskatīja jautājumu par taupīgu lietotā jumta seguma izmantošanu. Sakarā ar to, ka Galēnu pamatskolai tiks uzklāts jauns jumts, bet atsevišķas vecā jumta daļas vēl joprojām ir izmantojamas, nolemts ar derīgajām šīfera plāksnēm salabot citus. Plāksnes noderēs saimniecības ēku jumtu lāpīšanai.

■ PAR EIROPAS SAVIENĪBAS KAROGA LIETOŠANAS NOSACĪJUMU APSTIPRINĀŠANU. Deputāti izskatīja un apstiprināja noteikumus, kas attiecas uz Eiropas Savienības karoga lietošanu savā pagasta teritorijā. Nolemts, ka ES karogs pie pagasta padomes ēkas obligāti jāpaceļ 1. maijā, Eiroparlamenta vēlēšanu dienā, ES delegācijas ciemošanās reizē vai Eiropas Savienības pasākumu laikā, ja tie norisinās arī Galēnos. Vienlaikus nolemts nākamā gada budžetā paredzēt līdzekļus karoga masta uzcelšanai, kurā būtu uzvelkami trīs karogi.

■ LEMJ PAR ŪDENSSAIMNIECĪBAS SAKĀRTOŠANU. Padomes deputāti pieņēma lēmumu par kredīta ņemšanu bankā, lai varētu sakārtot pagasta ūdenssaimniecību. Izstrādāts projekts, lai iegūtu Eiropas strukturālo fondu atbalstu. Patlaban notiek cenu aptauja, lai noskaidrotu iespējamās projekta īstenošanas izmaksas.

Pagasta ūdens trases ir novecojušas, tām ir 25 gadi, bet centralizētais ūdensvads ar ūdeni nodrošina iestādes un 350 iedzīvotājus, kas ir apmēram ceturtā daļa no pagasta iedzīvotājiem.

Prokurors vienojas ar apsūdzēto

No 1. marta prokurori pēc abpusējas piekrišanas var slēgt vienošanos ar apsūdzēto, apmaiņā pret vaļsirdīgu atzīšanos un sadarbību izmeklēšanā un piedāvājot mazāku sodu. Kā uzskata juristi, tas ir viens no soļiem pirmstiesas izmeklēšanas procesa vienkāršošanā un tiesu darba atvieglošanā. Ārzemēs šāda pieredze tiek izmantota jau sen.

Šādas izmaiņas kļuvušas iespējamas sakarā ar šī gada 19. februārī Saeimas pieņemtajiem un Valsts prezidentes Vairas Vīķes-Freibergas izsludinātajiem «Grozījumiem Latvijas Kriminālprocesa kodeksā», kas stājās spēkā 1. martā.

Vienošanās process ir viens no vienkāršotajiem pirmstiesas izmeklēšanas veidiem, ko Latvijā sāka ieviest jau pirms vairākiem gadiem. Pirmais solis šajā virzienā bija saīsinātais pirmstiesas izmeklēšanas process, kas paātrināja krimināllietu apriti. Pēc tam kļuva iespējams izlīgums starp apsūdzēto un cietušo. Krimināllietu varēja izbeigt, ja puses spēja vienoties par izlīguma nosacījumiem.

Tuvāk par iespēju starp apsūdzēto un apsūdzētāju noslēgt legālu vienošanos stāsta Preiļu rajona prokuratūras virsprokurors **ANDRIS PAURA.**

Vienošanās piemērošanas pamats

Likums paredz, ka prokurors pēc savas, apsūdzētā vai viņa aizstāvja iniciatīvas var slēgt vienošanos par vainas atzīšanu un sodu tikai tad, ja personu apsūdz kriminālpārkāpuma, mazāk smaga vai smaga nozieguma izdarīšanā, ir noskaidroti krimināllietā pierādāmie apstākļi un apsūdzētais piekrīt viņam inkriminētā nodarījuma apjomam, kvalifikācijai un vienošanās procesa piemērošanai.

Vienošanās procesu nevar piemērot, ja krimināllietā ir vairāki apsūdzētie un vienošanos par vainas atzīšanu un sodu nevar piemērot visiem krimināllietā apsūdzētajiem. Vienošanos nevar slēgt par sevišķi smagiem noziegumiem – slepkavībām, laupīšanām vainu pastiprinošos apstākļos un citiem.

Triju mēnešu laikā tikai trīs vienošanās

Sabiedrībā valdošais viedoklis, ka jaunievedums pirmstiesas izmeklēšanā varētu mazināt juridiskā darba kvalitāti un lietu skaits, kurās tiktu piemērota vienošanās, varētu būt pārlieku liels, ir pārspīlēts. Virsprokurors A.Paura «Novadniekam» pastāstīja, ka no 1. marta, kad grozījumi Latvijas Kriminālprocesa kodeksā stājās spēkā, līdz jūnija sākumam šādā veidā uz Preiļu rajona tiesu nosūtītas tikai trīs lietas.

Kā pirmā uz tiesu tika nosūtīta lieta apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262. panta – atkārtota transportlīdzekļa vadīšana alkoholisko dzērienu iespaidā gada laikā. Otrajā lietā pēc Krimināllikuma 185. panta 1. daļas par svešas mantas tīšu iznīcināšanu tika apsūdzēti divi jaunieši, viens no tiem bija nepilngadīgs. Abās lietās jau ir Preiļu rajona tiesas spriedums.

Trešā lieta, kas tika nosūtīta uz tiesu, bija pēc Krimināllikuma 174. panta par vardarbību pret nepilngadīgu personu. A.Paura skaidro, ka visi minētie noziedzīgie nodarījumi ir tādi, kas atbilst Latvijas Kriminālprocesa kodeksa 214.[1] panta prasībām, visi krimināllietās pierādāmie apstākļi bija noskaidroti un apsūdzētie piekrita gan nodarījuma apjomam un kvalifikācijai, gan vienošanās procesa piemērošanai.

Pārrunas, vienošanās protokols un tiesas spriedums

Ja prokurors atzīst par iespējamu attiecīgā procesā slēgt vienošanos par vainas atzīšanu un sodu, viņš izskaidro apsūdzētajam vai nepilgadīgā apsūdzētā likumiskajam pārstāvim iespēju noregulēt krimināltiesiskās attiecības, slēdzot vienošanos, kā arī apsūdzētā tiesības vienošanās procesā un vienošanās sekas, informē cietušo, civilprasītāju un civilatbildētāju par tiesībām izteikt savu viedokli par iespējamo vienošanās procesa piemērošanu. Saņēmis piekrišanu slēgt vienošanos par vainas atzīšanu un sodu, prokurors sagatavo vienošanās projektu un sāk pārrunas ar apsūdzēto, viņa aizstāvi un nepilngadīgā apsūdzētā likumisko pārstāvi. Ja apsūdzētais piekrīt uzrādītajai apsūdzībai, noziedzīgā nodarījuma kvalifikācijai un nodarītā kaitējuma novērtējumam, sākas pārrunas par soda veidu un mēru, kura piemērošanu prokurors lūgs tiesā.

Pēc tam top vienošanās protokols, kurā tiek fiksēta noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas vieta, laiks un īss apraksts, nodarījuma kvalifikācija, ziņas par kaitējuma apmēru, atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, kā arī sods, kura piemērošanu prokurors lūgs tiesā.

Pēc vienošanās noslēgšanas krimināllieta kopā ar vienošanās protokolu tiek nosūtīta uz tiesu, ierosinot tai apstiprināt noslēgto vienošanos un piespriest sodu.

Ja tiesai nav šaubu par tiesājamā vainu, tiesa taisa notiesājošu spriedumu, kura motīvu daļā izklāsta noslēgtās vienošanās būtību, ko prokurors, tiesājamais un viņa aizstāvis apliecinājuši tiesas sēdē, kā arī novērtē noslēgtās vienošanās pamatotību. Ja tiesai rodas šaubas par tiesājamā vainu, tā var noraidīt pirmstiesas izmeklēšanā noslēgto vienošanos un nodot lietu prokuratūrai pirmstiesas izmeklēšanas pabeigšanai vispārējā kārtībā. Ja tiesa apstiprinājusi vienošanos un taisījusi notiesājošu spriedumu, to var pārsūdzēt tikai kasācijas kārtībā.

Tiesu darbs kļūst vieglāks

Kā uzskata virprokurors, vienošanās iespējamība ļauj paātrināt tiesvedību lietās, tiesas var nodarboties ar sevišķi smagu noziegumu iztiesāšanu. Apsūdzētais redz, ka prokurors viņam izdara pretimnākšanu likumīgi, nevis «pa kaktiem», tāpēc jūtas psiholoģiski atvieglots. Viņš iet uz tiesu, zinot, kas viņu sagaidīs par noziedzīgo nodarījumu. Bez tam arī sabiedrības interesēs ir panākt, lai noziegumi pēc iespējas ātrāk tiktu atklāti un vainīgās personas būtu notiesātas. Līdz šim tiesu procesi bija smagnēji, tie ieilga. A.Paura atzīst, ka vienošanās piemērošana pirmstiesas izmeklēšanā ļauj ietaupīt arī cietušo, liecinieku un tiesnešu laiku. Pašlaik Preiļu rajona tiesā lietas tiek izskatītas aptuveni pusotra mēneša laikā. Tā kā likumiskas vienošanās noslēgšanai nepieciešami daudzi un dažādi dokumenti, tā nav nemaz tik vienkārša, kā var šķist no malas. Tāpēc nav pamata bažām, ka lietas tiks «ceptas» formāli.

L.Kirillova

Jauna izstāde domes gaiteņos

Līvānu fotogrāfa Jāņa Magdaļenoka fotogrāfiju izstādi Līvānu novada domes gaiteņos nomainījusi bērnu gleznojumu izstāde «Līvānu atspulgi mākslas skolu audzēkņu darbos», kas ir Līvānu mākslas skolas veltījums savai pilsētai.

Izstāde ir vasaras radošā plenēra «Aizkraukle — Līvāni 2004» gala rezultāts. Vairāk kā septiņdesmit Aizkraukles un Līvānu mākslas skolas audzēkņi desmit pedagogu vadībā no 7. līdz 12. jūnijam gleznoja Daugavas upes un Līvānu ielu motīvus. Tik plašs vasaras radošais plenērs notika pirmo reizi un sniedza iespēju iepazīt, novērtēt un apzināties savas pilsētas un tās apkārtnes mākslinieciskās vērtības. Domes ēkas 1. un 2. stāvā apskatāmā izstāde bagātinās arī Līvānu novada un pilsētas svētkus, kuru noslēgums ar svētku koncertiem un uguņošanu paredzēts 17. jūlijā Līvānos.

Izstāde «Līvānu atspulgi mākslas skolu audzēkņu darbos» būs skatāma līdz 23. jūlijam. Izstāde tapusi ar Aizkraukles un Līvānu pašvaldību un izglītības iestāžu materiālu atbalstu.

G.Kraukle,
Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste

Klusās dabas, kas atdzīvojas

Preiļu novada domes sociālā dienesta zālē atklāta mākslinieka Sergeja Kitajeva gleznu izstāde. Šeit kā uz delnas redzams mākslinieka mīļākais žanrs – klusās dabas. Gleznām netrūkst apbrīnotāju, un daudzi izteikuši atzinību par sadzīves lietām, priekšmetiem, augļiem, dārzeņiem, kuri kopā ar audumu, drapēriju, galdautu vijīgajām līnijām tik izteiksmīgi iedarbojas uz skatītāju.

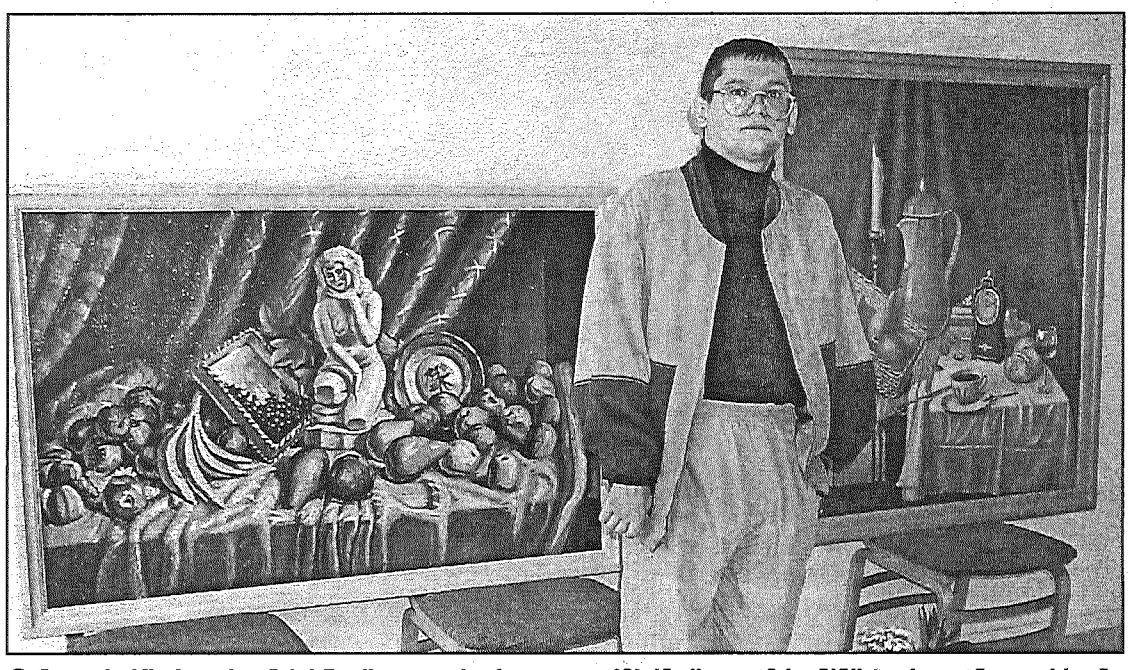

● **Sergejs Kitajevs izstādei Preiļu novada domes sociālajā dienestā izvēlējies vienu tēmu – klusās dabas. Vērīgam un saprotošam skatītājam priekšmetu kompozīcijas atklāj mākslinieka dvēseli un pasaules izjūtu.** Foto: M.Rukosujevs

Viņš labprāt glezno arī portretus, kā arī ainavas. Taču ar dabas studijām ir sarežģītāk. Vienmēr jārēķinās ar laika apstākļiem. Iekārtojos pie ezera un sāku strādāt, bet negaidīti uznāk lietus, kas samērcē etīdes, un viss padarītais jāmet prom, stāstīja Sergejs. Gleznojot kluso dabu, nekas tāds nevar notikt. Mākslinieks rūpīgi izvēlas gleznojamos priekšmetus, izveido to kompozīciju. Kompozīcija ir gleznieciības dvēsele, teica Sergejs. Viņš strādā ar eļļas krāsām, glezno uz presēta kartona un auduma.

Sergejs ir preilietis. Daba noskaudusi veselību, un tāpēc mākslinieka jāsadzīvo ar pirmās invaliditātes grupas radītajām problēmām, toties dāsni piešķīrusi kaut ko citu – gleznotāja talantu. Pēc Preiļu 2. vidusskolas absolvēšanas Sergejs mācījās Rēzeknes mākslas koledžā. Izstādē skatāma arī glezna, ko Sergejs gleznoja kā diplomdarbu koledžas absolvēšanai. Šis darbs tapa pāris mēnešu laikā, bet autors par to saņēma astotnieku.

Mākslinieka mīļākais laiks ir vasara, kad daudz gaismas un krāsu. Gaisma ir noteicošais, arī izvēloties gleznošanai izdevīgāko laiku diennaktī. Tās ir rīta stundas. Taču tiešie saules stari arī neder, tāpēc istaba, kurā mākslinieks strādā, atrodas mājas ziemeļu pusē. Vakarā, mākslīgajā apgaismojumā es nevaru gleznot, stāstīja Sergejs, jo zūdot krāsu izjūta. Viņa gleznās redzamās krāsas ir dabiskas un harmoniskas, kādas tās ir īstenībā.

Sergeja Kitajeva darbi ir bijuši skatāmi vairākās izstādēs Preiļos un Daugavpilī, vairāki no tiem nopirkti. Pilnveidošanās, — atbild mākslinieks uz jautājumu par tālākām iecerēm un nākotnes nodomiem. Jāpilnveido darbu tehnika, meistarība.

L.Rancāne

Mazpulcēnu gads vēl tikai sācies

Rajona mazpulkiem īstais darba gads vēl tikko sācies, jo vasara ir laiks, kad mazpulcēni īsteno savus projektus. Stāda, kopj, ravē, aprūpē mājlopus, apzaļumo apkārtni. Sava lielā darba cēliena priekšvakarā rajona mazpulcēni uz kārtējo pavasara salidojumu pulcējās Aizkalnes pamatskolā, kur viņus uzņēma Jasmuižas 529. mazpulks Ingrīdas Kampānes vadībā. Salidojuma organizēšanā iesaistījās arī rajona bērnu un jauniešu centrs.

Mazpulcēni jau ir ķērušies pie savu projektu realizācijas, kam pieteikumus rakstīja pavasarī, kad bija izdomājuši, ko vasarā darīs. Mazpulku vadītāji šos projektus nosūtīja uz Rīgu apstiprināšanai. Kā darbi būs izdevušies, varēs novērtēt mazpulku rudens skatē.

Bet pirms tam noderēja laba atpūta un nodarbības radošajās nometnēs kopā ar sen iepazītiem un arī jauniem draugiem no rajona mazpulkiem. Pirmās dienas vakarā notika interesants pārgājiens pa Jasmuižas mazpulcēnu izveidoto trasi Aizkalnes iepazīšanai. Mazpulcēniem vajadzēja uziet deviņus kontrolpunktus un atrast tajos atstātos uzdevumus ar jautājumiem par Aizkalni.

Otrajā salidojuma dienā mazpulcēni pārbaudīja savu rūdījumu mazajās olimpiskajās spēlēs. Tajās uzvarēja Pelēču mazpulks «Cerība».

Rajonā jau vairāku gadu garumā darbojas septiņi mazpulki, kas arī piedalījās salidojumā.

L.Rancāne

Kā studē Eiropā

Latvijas studentu sociālais nodrošinājums ir ievērojami zemāks nekā Eiropas Savienības valstīs. Salīdzinot ar Eiropas Savienības dalībvalstīm, Latvijā valsts sociālais atbalsts studentiem ir ievērojami zemākā līmenī, un liela daļa no viņiem spiesti strādāt.

«Latvija tagad ir iekļāvusies Eiropas augstākās izglītības telpā. Līdz ar to studentu sociālajam nodrošinājumam turpmāk būs jāpievērš pastiprināta uzmanība. Vērtējot pārējo ES valstu kontekstā, Latvijai vēl daudz jādara, lai tuvotos to līmenim studentu atbalstā,» stāsta Augstākās izglītības padomes (AIP) priekšsēdētāja Baiba Rivža. Viņa piebilst, ka ES valstīs strādājošo studentu īpatsvars ir daudz mazāks nekā Latvijā, jo pilna laika studijām ir nodrošināts pietiekams valsts finansiālais atbalsts. Viens no galvenajiem izdevumiem studentiem ir studiju maksa, taču lielākajā daļā ES valstu studijas ir valsts finansētas.

Piemēram, Grieķijā, Dānijā un Luksemburgā studiju maksas nav, bet studentiem Vācijā, Austrijā, Somijā, Zviedrijā un Norvēģijā jāmaksā dalības maksa studentu organizācijā. Pēc AIP datiem, tā ir neliela: Austrijā – 24, Vācijā – 50 eiro gadā. Nīderlandē, Apvienotajā Karalistē un Īrijā studiju maksa salīdzinoši ir augsta. Atšķirībā no Itālijas, kur tikai 3 procenti studentu saņem stipendiju, vai Beļģijas, Spānijas un Francijas, kur stipendijas saņem ap 20 procentiem studējošo, šajās valstīs gandrīz visi studenti saņem stipendiju. Tā ir pietiekama studiju maksas segšanai lētākajās studiju programmās. Īrijā studiju maksu gandrīz visiem studentiem sedz valsts. «Studiju maksa valstīs, kurās tā ir, jāvērtē tās valsts ekonomikas un iedzīvotāju maksātspējas kontekstā», skaidro Baiba Rivža.

Viņa stāsta, ka pētījumu dati liecina, — Itālijā, Spānijā un Portugālē nosacīti var teikt, ka liela daļa studentu dzīvo pie vecākiem, tikai nedaudz studentu saņem stipendiju un ģimenēm netiek piešķirts pabalsts studentu uzturēšanai. Šajās valstīs studentu izglītošana gulst uz ģimenes pleciem. Francijā un Nīderlandē valsts īpaši atbalsta studentu ģimenes, piešķirot vecākiem kompensāciju. Francijā ir tā: ja studē divi bērni vienā ģimenē, šī kompensācija ir divkārša. Šāda atbalsta pamatā ir apziņa, ka students ir arī valsts atbildība un nākotnes vērtība darba tirgū.

Beļģijā, Vācijā, Grieķijā, Francijā un Austrijā bērna pabalstu izmaksā arī pēc 18 gadu vecuma sasniegšanas, ja bērni nestrādā. Ja ģimenē ir students, vecāki turpina saņemt pabalstu – Beļģijā līdz 25 gadu vecumam, Vācijā – līdz 27, bet Francijā līdz 20 gadu vecumam. Pabalstu lielums ir līdzīgs stipendijām. Beļģijā par vienu bērnu valsts maksā 1238 eiro, bet vidējā stipendija Beļģijā ir 853 eiro. Tiek uzskatīts, ka viena bērna izglītošanā vecākiem jāpiedalās ar saviem līdzekļiem; jo vairāk bērnu ģimenē, jo lielākas rūpes uzņemas valsts. Atšķirībā no šīm valstīm Dānijā, Somijā, Zviedrijā un Norvēģijā ir uzskats, ka no 18 gadu vecuma bērniem jākļūst neatkarīgiem no vecākiem – nav būtiski, vai bērni sāk strādāt vai turpina mācības. Šajās valstīs nav studiju maksas. Stipendijas, kas ir pietiekamas, lai studētu, saņem lielākā daļa studentu – Dānijā 91 procents studentu, Somijā – 66, Zviedrijā – 78 procenti. Šīs valstis studentiem piedāvā arī kredītus.

Latvijā atšķirībā no citām ES valstīm ir divi kredīti – studenta un studiju, taču lielākajā daļā Savienības valstu šis kredīts ir viens un paredzēts tieši studentam. To viņš saņem skaidrā naudā un tērē grāmatu iegādei, iztikšanai. Latvijā studiju kredīts tiek pārskaitīts augstskolai, un students naudu neredz, bet studenta kredītu viņš saņem savām vajadzībām. Studentu kredīti ES ir pietiekami, lai dzīvotu un varētu nestrādāt, bet Latvijā runa ir par izdzīvošanu, uzsver Baiba Rivža.

Latvijā aptuveni puse studentu saņem 8,50 latu stipendiju mēnesī, otra puse studē par maksu. Aptuveni 10 procenti saņem kredītu – 35 latus mēnesī. Šāda situācija ir izveidojusies, kad pakalpojumu cenas strauji pieauga, bet stipendijas ne. To veicināja arī fakts, ka studentu skaits pieauga, bet valsts finansēto vietu skaits – nē.

Latvijā pagaidām augstskola studentu nevērtē kontekstā ar viņa ģimeni un tās ienākumiem. ES valstīs šiem studentiem ir īpaši uzņemšanas nosacījumi par finanšu ieguldījumiem un viņiem piešķir stipendijas, stāsta Baiba Rivža. Latvijā galvenais kritērijs, lai studentu atbrīvotu no studiju maksas un piešķirtu stipendiju, ir rezultāti iestājpārbaudījumos. Rietumeiropā no studiju maksas atbrīvo un stipendijas pirmām kārtām maksā tiem studentiem, kuru ģimenēm ir zemi ienākumi. Analizējot datus par studentu sociālo nodrošinājumu ES, var secināt, ka Latvijā augstākās izglītības finansēšana neatbilst nevienam no Rietumeiropas modeļiem.

Saīsināti no «Diena»

Studijas ārzemēs

Lielbritānija
Studiju maksa: 2500 – 3000 sterliņu mārciņu gadā
Stipendija: 1200 mārciņu gadā
Aizdevums: 1200 mārciņu gadā
Stipendiju saņem: 95 procenti studentu
Aizdevumu saņem: 59 procenti studentu
Atlaides transportā: līdz 50 procentiem

ZVIEDRIJA
Dalības maksa studentu savienībā: Ls 36 gadā
Stipendija: Ls 873 gadā
Aizdevums: Ls 2378 gadā
Stipendiju saņem: 78 procenti
Aizdevumus saņem: 58 procenti

FRANCIJA
Reģistrācijas maksa: Ls 64 gadā
Stipendija: Ls 1275 gadā
Aizdevums: Ls 799 gadā
Pabalsts, ko saņem ģimene ar diviem studentiem: Ls 1558 gadā
Transporta atlaides: 20 – 50 procenti
Stipendiju saņem: 21 procents

KAIMIŅU RAJONOS

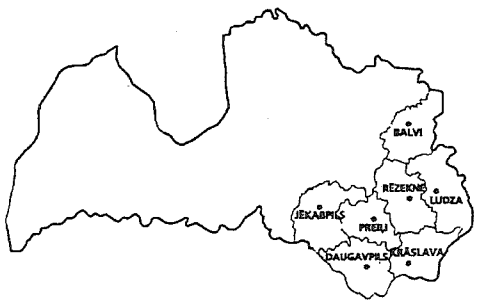

Viesosies pie tautiešiem

Anglijā dzīvojošo tautiešu īpašumā «Straumēnos» tradicionāli notiek kultūras festivāli. Ielūgumu piedalīties šīs vasaras pasākumā, kas notiks no 22. jūnija līdz 1. jūlijam, saņēmuši arī kolektīvi no Jēkabpils. Uz Angliju dosies Jēkabpils tautas nama deju kop «Sadancis» un grupa «PA», kurā muzicē Anita Bojāre un Pēteris Draņevičs. Jēkabpils dome daļējai transporta izdevumu segšanai braucienam atvēlējusi 960 latus.

«Brīvā Daugava»

LUDZAS RAJONĀ

Ko izvēlēties – darbu lauksaimniecībā Anglijā vai dienestu franču ārzemnieku leģionā?

Daudziem radinieki un paziņas vai nu strādā vai gatavojas doties uz Angliju vai Īriju lauksaimniecības darbos. Īpaši pēc 1. maija, kad šīs abas valstis un Zviedrija mūsu strādāt gribētājiem atvērušas savas robežas. Taču mūsu sarunas biedrs izvēlējies citu ceļu. Šī latgalieša vārds – Dženess Grjūmbergs. To viņam piešķīra franču ārzemnieku leģionā.

— Pirmoreiz par šo leģionu irdēju kādā televīzijas raidījumā. Leģions tika izveidots 1831. gadā karaļa Luija Filipa apsargāšanai. Tas pulcināja kareivjus no dažādām Eiropas valstīm – Zviedrijas, Itālijas, Spānijas u.c.

Vēlāk izlasīju grāmatiņu par latviešiem, kuri franču leģionā dienēja Otrā pasaules kara laikā. Šī tēma mani ieinteresēja. Pēc dienesta armijā, kad nebija īsti ar ko nodarboties, nolēmu izmēģināt laimi.

Tieši uz kurieni jābrauc, nezināju. Izvēlējos Parīzi. Vēlāk uzzināju, ka visās lielākajās Francijas pilsētās ir iesaukšanas punkti. Iestāties leģionā nav grūti. Vietējā policija norādīs, kur vērsties. Pietiek iesaukšanas punkta dežurantam pateikt dažus vārdus lauzītā angļu valodā, un viņš sapratīs, kas darāms tālāk.

Iesaukšanas punktā bija jānodod pase un apģērbs, izņemot veļu un rokaspulksteni. Tur izsniedz gaišzilu kostīmu, ko uzskata par novecojušu leģiona formu. Apsolīja, ka visas mantas tiks saliktas maisā un pēc tam atdotas atpakaļ. Bet pase tika nodota personības pārbaudei caur Interpolu. Ja kāds bijis tiesāts, tam nav nozīmes, taču tos, kas atrodas meklēšanā, uzreiz izdod policijai.

Kad bija sapulcējies pietiekami daudz gribētāju iestāties leģionā, mūs aizveda uz Obaņas nometni. Tur sākās nopietna pretendentu pārbaude. Vispirms – psiholoģiskie testi un prāta spēju pārbaude, kuru rezultātā daļai pretendentu tika atteikts. Tad – vispārējā veselības pārbaude, visbeidzot – 3 kilometru kross. Kad tas viss aiz muguras, var uzskatīt, ka esi uzņemts leģionā. Tiesa, vēl jānoslēdz līgums uz pieciem gadiem. Tad arī tiek piešķirts jauns vārds un uzvārds, cita dzimšanas vieta, dzimšanas gads un datums. Tā es kļuvu par Dženesu Grjūmbergu. Pēc trim dienesta gadiem drīkst uzrādīt savu īsto vārdu un uzvārdu, bet tas nav obligāti.

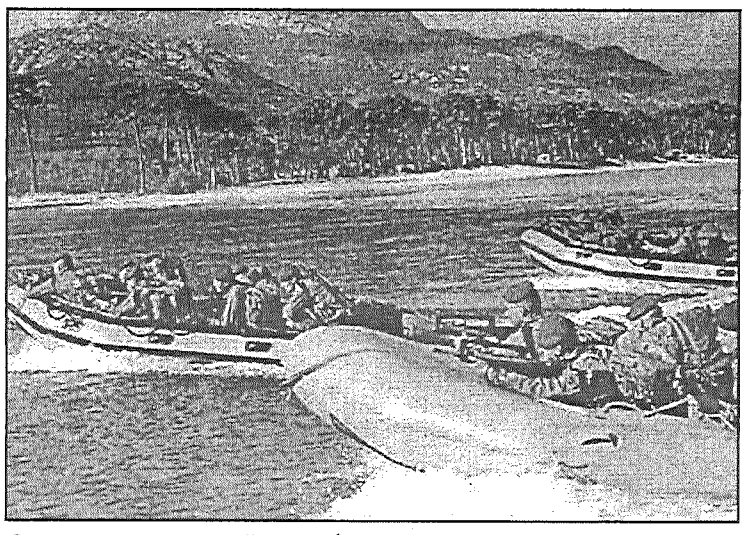

● Iespējams, starp šiem leģiona puišiem ir arī latvieši.

Man izsniedza leģionāra identifikācijas karti, ko var lietot pases vietā. Ar to drīkst ceļot pa visu Franciju.

Tad mani un pārējos leģionārus nosūtīja uz Kosteļu – leģiona instruktāžas centru. Te viss daudz vienkāršāk nekā pie mums, Latvijā. Mēs vairāk tikām izmantoti dažādos darbos, nevis mācīti.

Sākumā brīnījos par leģiona daudznacionālo sastāvu (bija pat iebraucēji no Ķīnas un Japānas), centos uzmeklēt savējos (iebraucējus no Latvijas), taču man tas neizdevās. Daži vispār neatklāja ne savu īsto vārdu, ne valsti, no kuras iebraukuši. To varēja noteikt tikai pēc akcenta. Kazarmā uz sienas redzēju ieskrāpētu uzrakstu «Latvija – Rīga», tas arī viss. Dzirdēju, ka esot kāds latvietis, kas uzdienējis līdz virsnieka pakāpei, bet viņu nesatiku.

Puiši leģionā ir draudzīgi. Daudzi runā krieviski, jo atbraukuši no bijušās PSRS valstīm. Taču tikai ar krievu un angļu valodas zināšanā nepietiek. Visas armijas komandas – franču valodā. Sākumā neko nevarēju saprast, tad sāku uztvert atsevišķus vārdus, komandas, apgūt valodu.

Jau Obaņas nometnē sāka maksāt naudu, kā jokojām – cigaretēm – 50 eiro. Samaksas apjoms atkarīgs no tā, kādam pulkam tiec piekomandēts, cik ilgi dienē, kāda ir dienesta pakāpe. Agrāk naudas izmaksa esot bijusi vesels rituāls. Naudu likuši uz galda, leģionārs to sarausis cepurē, kura ar vienu kustību pēc tam bija jāuzliek galvā un vienlaicīgi jāsalutē.

Leģionā ir iespēja apgūt vairākas specialitātes: grāmatveža, radiomehāniķa, autovadītāja, celtnieka, elektriķa un citas. Dienestu beidzot, tiek izsniegta attiecīga apliecība. Pats tikos ar kādu leģionāru, kurš pēc dienesta beigām strādāja restorānā par pavāru.

Nedomājiet, ka leģionāriem visu laiku jāatrodas kazarmās. Ja dienat Francijā, ierobežojumu saņemt brīvdienu nav. Uz pilsētu parasti ejam leģionāru formās (tā var atstāt labāku iespaidu uz francūzietēm).

Kāds varbūt iebildīs, ka var dienēt virsdienestā arī Latvijā. Jā, taču franču ārzemnieku leģions paver lielākas iespējas iepazīt pasauli, apgūt dažādas profesijas. Pēc pieciem nodienētiem gadiem var pretendēt uz Francijas pilsonību, saņemt pasi ar jauno vārdu. Daudzi puiši te apprecas ar vietējām meitenēm.

Vispār – tā ir brīva izvēle. Vari Īrijā audzēt šampinjonus, bet vari arī dienēt franču leģionā.

«Ludzas Zeme»

BALVU RAJONĀ

Sertifikātu nav ne putniem, ne Vectilžas lidaparātam

Aprīļa vidū Limbažu rajona Salacgrīvā nogāzās paštaisīts deltaplānam līdzīgs lidaparāts. Tā vadītājs mira notikuma vietā. Lidaparāts nebija reģistrēts, pilota tiesību vadītājam nebija, un lidojums nebija pieteikts Latvijas Civilās aviācijas dienestā.

Arī Balvu rajonā un Latvijā zināmais deltaplānists, vectilžietis Andris Voicišs atrodas līdzīgā situācijā. Lidaparāts nav reģistrēts, pilota tiesību viņam nav un savus lidojumus viņš Latvijas Civilās aviācijas dienestā nepiesaka. A.Voicišs saka: «To, ko zina sertificēts šāda lidaparāta vadītājs, zinu arī es, jo man ir liela pieredze. Esmu pētījis, trenējies, mēģinājis vēl un vēl, un gaisā paceļos tikai tad, ja zinu: mans lidaparāts ir absolūtā tehniskā kārtībā. Un vēl ne reizi nepaceļos gaisā, pirms tam nepalūdzis Dieva žēlastību». Viņš uzskata, ka ne jau kāds sertifikāts vai atļauja nodrošinās lielāku lidojuma drošību. Viņš saka: «Kas putniem dod sertifikātu lidojumiem? Cilvēka vēlmi lidot neapturēs neviens. Un taisnība vien ir, kas pats sevi sargā, to arī Dievs sargā.»

A.Voicišs spriež, ka negadījumi ar deltaplāniem Latvijā tomēr galvenokārt notiek pašu vadītāju vainas dēļ: pieredzes trūkums un tehniskas nepilnības. Nekādas tehniskās apskates Vectilžas lidaparāts nevar iziet, jo nav neviena oficiāla speciālista, kas varētu novērtēt, vai lidaparāts drīkst pacelties gaisā. Andris stāsta, ka Latvijas cilvēki, kas gatavo lidaparātus, vēlas nodibināt savu grupu, kas izvērtētu lidaparātus, ar kuriem īpašnieks vēlas pacelties gaisā, un pateiktu, kura detaļa būtu jānomaina vai kas jāuzlabo. Toties sertifikātu, kas atļautu lidot kaut paša būvētā lidaparātā, Andris varētu iegūt.

Balvu Ceļu policijas priekšnieks Arkādijs Kravalis saka, ka viņiem nav nekādas daļas gar to, kas pārvietojas gaisā. Deltaplānists ar savu lidaparātu gan nedrīkstētu ieskrieties uz ceļa braucamās daļas, bet policija līdz šim šādu situāciju nav pamanījusi.

Latvijas Civilās aviācijas administrācija uzsver: lidaparātus nedrīkst būvēt tā – uz savu galvu, nerēķinoties ar citiem. Ja kādu apstākļu dēļ nokrīt pats lidotājs un savaino sevi, tā ir viņa paša darīšana. Taču jāpadomā arī par to, kas var notikt, ja lidaparāts ietriecas mājā, automašīnā, vai arī paceļas tik augstu, kur lido citas lidmašīnas? Lai deltaplānam būtu tiesības lidot, tas jāreģistrē Latvijas Civilās aviācijas administrācijā, kā arī pilotam jāsaņem sertifikāts. Vectilžas deltaplāna šajā reģistrā nav, un pilota apliecību A.Voicišs nav saņēmis, kas nozīmē to pašu, kā braukt pa ceļu bez tiesībām ar pašdarinātu automašīnu.

Lai pārvadātu cilvēkus, deltaplānistam vajadzīga papildus licence. A.Voicišs piekrīt, ka cilvēku vizināšana ir dubulta atbildība: jābūt drošam ne tikai par to, ka lidaparāts ir ideālā kārtībā, bet arī par to, kā jutīsies pasažieris. Arī bērniem pirms lidojuma jāpaprasa atļauja vecākiem.

Savukārt Latvijas Satiksmes ministrijas Aviācijas departamenta vadītājs Arnis Muižnieks atzīst: «Es nesatrauktos par šādu lidotāju, kamēr viņš neapdraud sevi un citus. Bet, ja cilvēks ar saviem pašdarinātajiem aparātiem pārvadā cilvēkus, viņš nekavējoties jāsoda, un tā jau ir policijas lieta. Teorētiski viņš citus apdraud, jau viens lidodams ar nereģistrētu aparātu, un policijai būtu tiesības šādus lidojumus pārtraukt. Bet, ja cilvēks māna citus, teikdams, ka šie lidojumi ir droši, tad tas jau ir noziegums, kas jānovērš, kamēr nav notikusi nelaime.

Pats A.Voicišs saka: «Tas ir milzīgs prieks – redzēt, kāda mūsu zeme izskatās no augšas. Tas ir tik skaisti, ka cilvēkam rodas sajūta: patiešām neko nevajag iztirgot ārzemniekiem. Man ir gandarījums, redzot, kā cilvēks pirmoreiz ierauga pasauli no putna lidojuma.

«Vaduguns»

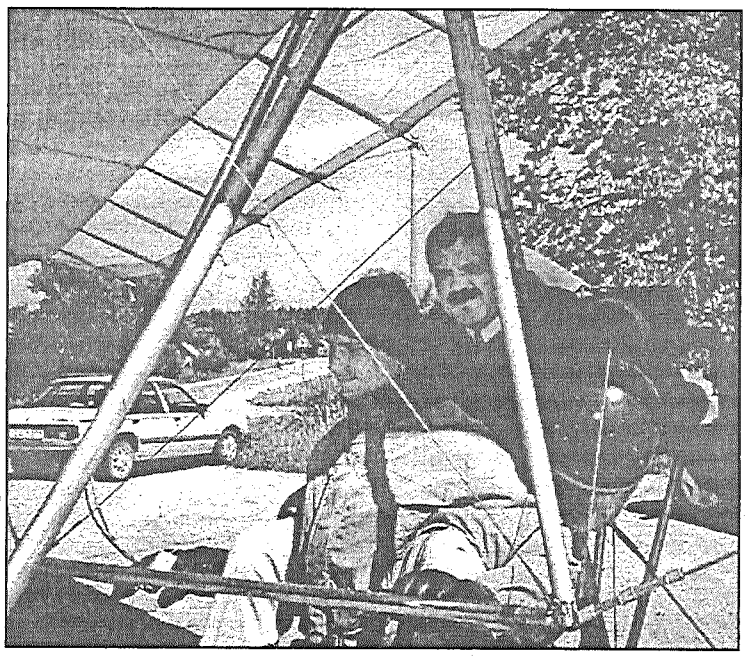

● Lidojums pagastu skatē. 1999. gadā rajona sakoptāko pagastu skates komisija apbraukāja pagastus, un toreizējais Vectilžas pagasta padomes priekšsēdētājs visiem vērtētājiem piedāvāja paskatīties uz Vectilžu no augšas. Rajona padomes izpilddirektors par šo braucienu saka: «Es nevarētu teikt, ka man bija bail lidot ar Andra vadīto deltaplānu, bet varu atzīties, ka šis brauciens man vēl ilgi bija spilgtā atmiņā un pavisam to neaizmirsīšu nekad. Lidojām virs rudzu lauka mazliet augstāk par vārpām, un es domāju: nedod, Dievs, ka tagad laukā kāds pēkšņi piecelsies kājās. Kas notiks? Nedomāju, ka vecākiem vajadzētu ļaut ar deltaplānu vizināties bērniem. Tas tomēr ir aparāts, kas ir krietni nedrošāks par mopēdiem un motocikliem. Augstums tomēr dara savu. Bet es pats, ja būtu iespēja, piekristu lidot vēlreiz, jo uzticos Andrim. Tas, ka viņam nav dažādu atļauju un sertifikātu, man nešķiet galvenais. Arī lidmašīnas krīt, lai gan tām ir visas atļaujas.

LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

«Ronīšos» sacentās jaunie satiksmes dalībnieki

4. un 5. jūnijā Rīgas Tehniskās universitātes sporta un atpūtas bāzē «Ronīši» Klapkalnciemā 11. reizi notikušajās Latvijas jauno satiksmes dalībnieku sacensībās piedalījās arī Preiļu rajona komanda, kuru valsts mēroga startiem sagatavoja tehniskās jaunrades centra pedagogs Guntars Ormanis. Pavisam «Ronīšos» spēkiem mērojās 31 komanda un 186 bērni.

Lai gan kopvērtējumā preilieši ierindojās 21. vietā, tas nav peļams rezultāts, skolēnu startus vērtē Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) Preiļu nodaļas priekšnieks Andris Strods. Šogad komanda, kurā startēja Līga Damba, Anda Klindžāne, Kristīne Skutele, Artūrs Liepiņš, Edijs Bitinas un Dairis Štagers, bija nopietni sagatavojusies teorētisko zināšanu – ceļu satiksmes noteikumi, pirmās medicīniskās palīdzības sniegšana un velosipēda uzbūve – pārbaudei. Visvairāk ieskaites punktu satiksmes noteikumu un medicīniskās palīdzības sniegšanā komandai guva Artūrs Liepiņš, bet velosipēda uzbūvi vislabāk pārzināja Dairis Štagers.

Grūtības skolēniem sagādāja sacensību praktiskā daļa, īpaši šķēršļu joslas pārvarēšana, kur tika sapelnīts visvairāk mīnusu. A.Strods atzīst, ka šķēršļu josla bijusi visai sarežģīta, ar daudziem grūti izbraucamiem posmiem, kuru veiksmīgai pārvarēšanai nepieciešami ilgstoši treniņi. Diemžēl rajonā tādas treniņu vietas jaunajiem velosipēdistiem nav.

Sacensību noslēgumā skolēniem tika dota iespēja piedalīties «Hanza Līzinga Ceļa skolas» rīkotajās aktivitātēs, iegūt jaunas zināšanas, jaunus draugus un papildināt pieredzi, lai nākamgad varētu startēt ar labākiem panākumiem. Jaunie satiksmes dalībnieki saņēma arī piemiņas balvas no sacensību sponsoriem un atbalstītājiem.

Labākos rezultātus uzrādīja Bauskas 1. vidusskolas komanda, Gulbenes rajona Ozolkalna pamatskolas un Tukuma rajona 2. vidusskolas komanda.

L.Kirillova

No aptumšotajiem automašīnu stikliem būs jāšķiras

«Novadnieks» jau informēja, ka automašīnās ar aptumšotiem stikliem Latvijā atļauts braukt līdz 2005. gada 1. janvārim. Pēc šī datuma transportlīdzekļu priekšējā stikla gaismas caurlaidība nedrīkstēs būs mazāka par 75%, bet priekšējiem sānu (priekšējo durvju) stiklu – mazāka par 70%. To paredz noteikumi par transportlīdzekļu valsts tehnisko apskati un tehnisko kontroli uz ceļiem.

Pārējie transportlīdzekļa stikli var būt tonēti, to gaismas caurlaidībai nav noteikti ierobežojumi.

Atcerieties! Par līmplēvju nenoņemšanu draud sods saskaņā ar grozījumiem Administratīvo pārkāpumu kodeksā – Ls 5. Bez tam transportlīdzekļi, kam nebūs noņemtas tumšās līmplēves, nevarēs iziet tehnisko apskati.

Latvija ir viena no pēdējām valstīm Eiropā, kur prasības pret tonētajiem stikliem līdz šim nebija ieviestas. Identiskas vai līdzīgas prasības attiecībā uz auto priekšējo stiklu gaismas caurlaidību ir spēkā gan Igaunijā un Lietuvā, gan daudzās citās Eiropas valstīs. Saskaņā ar Eiropas Savienības direktīvu «Par transportlīdzekļu stikliem un stikla materiāliem» tuvāko gadu laikā šādas prasības būs visās ES dalībvalstīs.

Maldīgs ir uzskats, ka tumšie stikli pasargā no mantu zādzībām, kas atstātas auto salonā. Ja šķiet, ka tumši stikli ir labs aizsarglīdzeklis pret zādzībām, autovadītājiem ir iespējas aizmugurējos sānu stiklus un aizmugurējo stiklu aplīmēt ar tumšām līmplēvēm.

Veltīgas ir autoīpašnieku bažas par to, ka līmplēves noņemšana varētu sabojāt stiklus. Tonējošo un aizsargplēvju tirgotāju un uzstādītāju asociācija apstiprina, ka nav tādu līmplēvju, kas sabojātu automašīnas stiklu. Katrs to var darīt pats, izmantojot ķīmiskus līdzekļus vai uzticot profesionāļiem. Tuvāka informācija asociācijā pa tālruni 7378818.

Latvijā nav tādu auto, kam rūpnieciski tonētie stikli neatbilstu prasībām, kas stāsies spēkā nākamā gada 1. janvārī. Visiem transportlīdzekļiem, kam uz auto stikla ir atzīme *tinted*, priekšējā stikla gaismas caurlaidība nav mazāka par 75%, bet priekšējā sānu stikla – mazāka par 70%. Bieži rūpnieciski ir tonēti aizmugurējie sānu un aizmugurējais stikls.

Pēc preses materiāliem

POLICIJAS ZIŅAS

Preiļu rajona policijas pārvaldes dežūrdaļā no 7. līdz 14. jūnijam reģistrēti 72 iesniegumi. Tajā skaitā reģistrētas 15 huligāniskas darbības, viens ugunsgrēks, 13 zādzības, 11 ceļu satiksmes negadījumi, trīs ģimenes skandāli, seši ekonomiska rakstura likumpārkāpumi, kā arī seši gadījumi, kad fiksēta nelikumīga alkoholisko dzērienu tirdzniecība.

Izsita logu un nozaga televizoru

7. jūnijā policijā saņemts iesniegums no kādas Jersikas pagasta iedzīvotājas. Viņa bija konstatējusi, ka dzīvojamai mājai izsists loga stikls. Zagļi bija iekļuvuši telpās un nozaguši televizoru. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

Automašīnā atrada medību ieroci

7. jūnijā, veicot profilaktiskos pasākumus, policijas darbinieki atklāja, ka 1964. gadā dzimušais Arnis automašīnā VW Jetta veda medību karabīni. Vīrietis nevarēja uzrādīt arī šī medību ieroča glabāšanas dokumentus, par ko viņam sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols. Ierocis izņemts.

Sodīs par nelikumīgu alkoholisko dzērienu un tabakas izstrādājumu tirdzniecību

7. jūnijā par nelikumīgu alkoholisko dzērienu tirdzniecību administratīvā pārkāpuma protokols sastādīts Preiļu novada Aizkalnes pagasta iedzīvotājai, 1942. gadā dzimušajai Albīnai.

9. jūnijā konstatēts, ka 1956. gadā dzimušais Preiļu iedzīvotājs Voldemārs nelikumīgi uzglabā alkoholiskos dzērienus. Policijas darbinieki izņēma 10 litrus alkoholisko dzērienu un sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu. Šim tirgonim sanāca nepatikšanas ar policiju arī 11. jūnijā, kad policijas darbinieki pie viņa atrada 46 paciņas dažādu cigarešu bez akcīzes marķējuma un izcelsmi apliecinošiem dokumentiem. Par to sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

9. jūnijā administratīvā pārkāpuma protokols tika sastādīts arī 1942. gadā dzimušajai līvānietei Zofijai, kura nodarbojas ar nelikumīgu alkohola tirdzniecību. Izņemti dažādi dzērieni.

Preiļu pagasta Līčos no garāžas nozaga automašīnu

8. jūnijā Preiļu novada Līčos no garāžas nozagta automašīna Mazda-626 sarkanā krāsā. Automašīnā atradās arī tās īpašnieka, 1954. gadā dzimušā Vladimira autovadītā apliecība, automašīnas reģistrācijas apliecība, kā arī apdrošināšanas polise. Īpašniekam šoreiz laimējās, jo Mazda drīz tika atrasta avarējusi ceļa Līči – Vaivodi 3. kilometrā.

Autozagļi «viesojušies» arī Līvānos

9. jūnijā autozagļi uzdarbojušies arī Līvānos. Tur nozagta 1951. gadā dzimušajam Jurim piederošā automašīna VW Passat.

Vīri nevar atturēties no braukšanas reibumā

8. jūnijā par automašīnas vadīšanu alkohola reibumā atkārtoti gada laikā administratīvā pārkāpuma protokolus policijas darbinieki sastādīja 1974. gadā dzimušajam Artūram, 1976. gadā dzimušajam Andrim un 1983. gadā dzimušajam Anatolijam.

Garāžā paņēma velosipēdu

Preiļos, uzlaužot durvju atslēgu, 9. jūnijā pagaidām nezināms zaglis bija iekļuvis 1965. gadā dzimušajai Inārai piederošajā garāžā. Saimniecei nozagts velosipēds. Pašlaik policija noskaidro vainīgo.

Ar pudeli iesita pa seju pārdevējai

9. jūnijā Preiļos, SIA «Santa-98» piederošajā veikalā huligāniski izrīkojās 1957. gadā dzimušais Nikolajs. Viņš ar degvīna pudeli iesita pa seju pārdevējai, 1963. gadā dzimušajai Anitai. Tiek lemts par krimināllietas ierosināšanu.

Nepakļaujas policistu prasībām

10. jūnijā Preiļos policijas darbinieku likumīgajām prasībām ļaunprātīgi nepakļāvās 1977. gadā dzimusī Oksana. Sieviete bija alkohola reibumā.

13. jūnijā, būdami alkohola reibumā, policijas darbinieku likumīgajām prasībām nepakļāvās arī 1975. gadā dzimušais Kristaps un 1984. gadā dzimušais Jānis. Viņi arī traucēja Līvānu policijas iecirkņa dežūrdaļas darbu.

Avārijā cietuši divi autovadītāji

9. jūnijā uz ceļa Rīga – Daugavpils Jersikas pagasta teritorijā notika sadursme starp automašīnu Mazda-626, kuru vadīja 1971. gadā dzimušais Sergejs, un automašīnu VW LT 31D, kuru vadīja 1965. gadā dzimušais Grigorijs. Negadījumā bojātas automašīnas, bet transportlīdzekļu vadītāji ar dažādām traumām medicīniskās palīdzības sniegšanai nogādāti Jēkabpils slimnīcā.

Rušonā nozagti egles zāģbaļķi

11. jūnijā policijas pārvaldē saņemts iesniegums par to, ka nozagti 1967. gadā dzimušajam Ilmāram piederošie egles zāģbaļķi, kas atradās Rušonas pagastā. Īpašniekam zagļi nodarījuši 1000 latu lielu materiālo zaudējumu.

Izdemolētas telpas putnu fermā

11. jūnijā konstatēs, ka, uzlaužot divas durvis, huligāni iekļuvuši paju sabiedrības «Ainavas» putnu fermas telpās. Salauztas dažādas mantas un izdemolētas telpas. Policija noskaidro lietas apstākļus.

Nodega dzīvojamā māja Aizkalnes pagastā

12. jūnijā Preiļu novada Aizkalnes pagastā nodega dzīvojamā māja, kas pieder 1946. gadā dzimušajai Lidijai. Ugunsgrēka iespējamais izcelšanās iemesls – neuzmanīga apiešanās ar uguni.

Protokols par huligānismu

7. jūnijā administratīvā pārkāpuma protokols par huligāniskām darbībām sastādīts 1963. gadā dzimušajam Silajāņu pagasta iedzīvotājam Arnim.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Aiztur «Unibankas» aplaupītājus

Policija aizturējusi kopumā četrus cilvēkus, kas tiek turēti aizdomās par līdzdalību AS «Latvijas Unibanka» («Unibanka») filiāles un norēķinu grupas aplaupīšanā attiecīgi šā gada februārī un maijā. Abi gadījumi gan nav saistīti, liecina esošā informācija.

LETA jau ziņoja, naktī uz 8. februāri mīklainos apstākļos notika ielaušanās «Unibankas» filiālē «Rīdzene», kas atrodas Rīgā, Vaļņu ielā 11. No bankas seifa toreiz pazuda 112 000 latu. Savukārt 19. maijā divi laupītāji maskās no «Unibankas» Ziemeļu filiāles norēķinu grupas Duntes ielā 56, Sarkandaugavā, nolaupīja aptuveni 180 000 latu.

Abu šo gadījumu izmeklēšanā policija sadarbojusies ar «Unibankas» darbiniekiem. Bankas sabiedrisko attiecību vadītājs Haralds Burkovskis aģentūrai LETA sacīja, ka banka ir gandarīta par policijas paveikto, apcietinot laupītājus.

Apraktus kādā privātā zemes gabalā policija atradusi aptuveni 50 000 latu no laupījuma. Tas, kur ir pārējie 130 000 latu, pagaidām nav zināms.

Aptaujas rezultāti internetā (no 7. līdz 13. jūnijam)

Vai Tu piedalīsies Eiropas Parlamenta vēlēšanās 12. jūnijā?

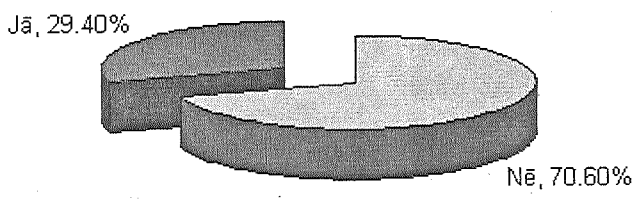

● «Novadnieka» interneta mājas lapā *www.novadnieks.lv* izsludinātās interaktīvās aptaujas balsojuma rezultātu diagramma.

NOVADNIEKS

RUBRIKAS: DAŽĀDI, PĒRK, PĀRDOD, MAINA, MEKLĒJU DARBU.

Bezmaksas PRIVĀTSLUDINĀJUMS

Rubrika _____ **Derīgs līdz 17. jūnijam.**

T	ā	l	r	.																								

Aizpildīšanas noteikums: viena rūtiņa — viena zīme.

Sludinājumus «Novadniekā» pieņem Preiļos, Brīvības ielā 14. Tālr./fakss 1-53-07057.

Iesniedzēja vārds, uzvārds _____

Adrese, tālr. _____

Vai sludinājumu ievietot interneta mājas lapā? Jā Nē

Maksa Ls 0,24 (ar PVN).

Jāiesniedz tikai laikrakstā publicētais kupons, kopētus un pa faksu sūtītus nepieņemsim.

Bez maksas NETIEK PUBLICĒTI: apsveikumi, līdzjūtības, sludinājumi par individuālo uzņēmējdarbību, iepazīšanos, zemes, sertifikātu, kokmateriālu, malkas pirkšanu un pārdošanu vairumā, telpu īrēšanu un izīrēšanu, l/s produktu pirkšanu un pārdošanu vairumā.

Pārdod

1,5-istabu dzīvokli Līvānu centrā. Tālr. 6869320;

2-istabu dzīvokli Preiļos, Rancāna ielā, privatizētu, ar ērtībām, 1.st., 40,72 m². Tālr. 6381057, 6424087;

3-istabu dzīvokli (malkas apkure) Preiļos. Tālr. 9940348;

lopbarības kartupeļus. Tālr. 9940348;

lopbarības miltus, iespējama piegāde. Tālr. 5339501 pēc 17.00

kazas 1.g.un 3.mēn. vecas, āzi 3. mēn. Tālr. 9189152;

govi (3. laktācijas). Tālr. 6176791, 6357564;

govi. Tālr. 5350426, 6187765;

graudu kalti 2,5 t, T-150 disku šķīvjus. Tālr. 8740239.

Pārdod auto, rezerves daļas

AUDI - 80 (1.8, 1984.g.izl., bez TA, Ls 275) vai maina pret (VAZ - "Niva", LUAZ, ar piemaksu). T. 9472704;

AUDI - 80 (1989.g.izl.), T-150 (remontējamu). T. 6105876, 6514648;

AUDI - 80 B4 (1992.g.izl., 2.0, 5 pakāpju ĀK, viens saimnieks, kopta). T. 9275858;

AUDI B4 (1993.g.izl., ABS, el. spoguļi, stūres pastiprinātājs, ķiršu kr., gaišs salons, TA). T. 6595629;

BMW - 323 (pelēka, 1985.g.izl., bez TA, Ls 190), zirgvilkmes pļaujmašīnu. T. 4659109;

BMW - 520i (1990.g.izl., teicamā tehniskā stāvoklī, melna, 2300 EUR). T. 9330238;

BMW - 525 TDS Touring (1992.g.izl., ABS, SRS, kondicionieris, el. spoguļi, automātiskā ĀK, ķiršu kr., 3700 EUR). T. 9133989;

FORD MONDEO (1996.g.izl., 1.6, 16 v, hečbeks, pelēks metāliks). T. 9383561, 4628378;

FORD SIERRA (2.0l, 1992.g.izl., melna, labā tehniskā stāvoklī, pikaps). T. 9297384;

FORD TRANSIT (2.0l, 1988.g.izl., īsais, TA, benzīns, labā stāvoklī, Ls 900). T. 9136041;

MAZDA - 323 (1991.g.izl., 5,5 l/100 km, sedans, lūka, stereo, teicamā stāvoklī) vai maina. T. 9203715, 4638255;

MAZDA - 323 (1992.g.izl., 1.6i, zila, 4 durvis, ekonomiska, TA līdz 20.04.2005.). T. 6493013;

MAZDA - 626 (1992.g.izl., ķiršu metāliks, signalizācija), dzinēju UD-2 (Ls 80). T. 9105310;

MERCEDES - 207D (mikroautobuss, motors pēc kapitālā remonta, jauna TA, īsais - augstais). T. 9584241;

NISSAN PRIMERA (2.0, dīzelis, universāls, ķiršu kr., el. pakete, labā stāvoklī) vai maina. T. 6871965 (pēc 16);

OPEL KADETT (1.3, 1983.g.izl., bez TA, braukšanas kārtībā). T. 6310334;

OPEL REKORD (1983.g.izl., 2.0i, gāze - benzīns, el. pakete, velūra salons, piekabes āķis, TA līdz 21.12.2004.). T. 4621143;

OPEL REKORD (2.0i, 1984.g.izl., zaļa, piekabes āķis). T. 6748820;

OPEL VECTRA (1997./1996.g.izl., TA, nobraukums - 130 t. km). T. 9480463, 4622759;

OPEL VECTRA (tumši zila, 1990.g.izl., teicamā tehniskā stāvoklī). T. 9980051, 4636775;

PEUGEOT - 405 (1990.g.izl., el. stikli, lūka, ABS, signalizācija). T. 6556162;

PEUGEOT - 406 (1998.g.izl., 2.5 TDI, visas "ekstras", nobraukums - 280 t. km, dzinēja nobr. - 40 t. km, zila, lietie diski, 7200 EUR). T. 6387734;

RENAULT - 12 (sarkana, 1995.g.izl., pikaps, labā stāvoklī, cena pēc vienošanās). T. 6109193, 4621516;

SUBARU LEGACY (1991.g.izl., jauna TA, 1.8, 16 v, 4x4, universāls, dugas, piekabes āķis), automagnetolas. T. 9707180;

VAZ - 21011 (teicamā stāvoklī, zila, Ls 130). T. 6090161;

VAZ - 21061 (1986.g.izl., TA, teicamā tehniskā stāvoklī, brūna). T. 6267737;

VAZ - 21063 (1991.g.izl.). T. 9105553;

VW GOLF - 2 (1986.g.izl., braukšanas kārtībā, TA, ķiršu kr., centrālā atslēga, 1.6 D, tonēti stikli, Ls 500). T. 9226413;

VW GOLF - 3 (1996.g.izl., 1.9 TDI, dīzelis, 5 durvis); VW JETTA (1989.g.izl. un 1991.g.izl.), NISSAN SUNNY (1994.g.izl., dīzelis). T. 9211941;

VW PASSAT (1.6, 1997.g.izl., ideālā stāvoklī, tumši zila). T. 9724820;

VW PASSAT (1.8 mono, sedans, 1991.g.izl., el. lūka, lukturu regulēšana, signalizācija, stereo). T. 6488410;

VW PASSAT (1.9, 1983.g.izl., bez TA). T. 6221220 (pēc 18);

VW PASSAT (1984.g.izl.). T. 6455253 (Viktors);

VW PASSAT (1990.g.izl., 1.8 inžektors, automātiskā ĀK, pelēkzila, teicamā tehniskā stāvoklī, 2000 EUR). T. 9133989;

VW PASSAT (1995.g.izl., 1.9 TDI, 5 pakāpju ĀK). T. 6532948;

VW PASSAT VARIANT (1.6 TDI, 1990.g.izl., lūka, centrālā atslēga, stūres pastiprinātājs, 2000 EUR). T. 9393774;

VW PASSAT VARIANT (1.9, dīzelis, 1993.g.izl., centrālā atslēga, el. lūka, ABS, asfalta kr., 2 AirBag). T. 9146129;

VW PASSAT VARIANT (1990.g.izl., centrālā atslēga, signalizācija, lūka, tumši zils metāliks, jauna TA, tonēti stikli). T. 6588769;

VW TRANSPORTER (1982.g.izl., dīzelis, 1982.g.izl., TA līdz 25.03.2005., balts, apdrošināts līdz 12.2004.). T. 9550292;

lāpstu (DT-75, taisno, komplektā), SKP Niva. T. 6248262;

MAZDA - 626 (balta, 1984.g.izl., pēc avārijas, rezerves daļām). T. 8703584;

mopēdu "Rīga - 22" (ar dokumentiem, gandrīz jauns motors). T. 4628293;

mopēdu "Rīga - 22" (labā stāvoklī, ar dokumentiem, Ls 35). T. 6767834;

kultivatoru (T-40), reduktoru, kloķvārpstu, cilindru (PD-8), "Jawas" ātrumkārbu. T. 6489756;

motociklu "Jawa - 350". T. 6542198;

motoru (FORD SCORPIO, Dohc, 2.0i, rezerves daļas). T. 9460277;

OPEL KADETT (1.3, sedans, 1986.g.izl., rezerves daļām, amortizatorus, priekšējos, jaunus, Ls 25). T. 6704032, 6078145;

pacēlāju (linu), kūlīšu sējēju PTN-1, 5 pakāpju ĀK (OPEL KADETT, 1.3). T. 9286857;

pļaujmašīnu (traktora), arklu, kultivatoru, vagotāju (lietotu), kokvedēja piekabi 1-PTS-2. T. 9480369;

pļaujmašīnu KS 2,1, rezerves daļas (VW PASSAT, 1987.g.izl.; VAZ - 2121 motoru, ātrumkārbu u.c.). T. 6741624;

rezerves daļas ("Jula - 320", darba ratu, zarus, atsperes). T. 9845956, 4661651;

rezerves daļas (1983. - 1989.g.izl.; MAZDA - 626, 1983. - 1990.g.izl.; motorus (VAZ - 2101, OPEL ASCONA, 1.8i, 1985.g.izl.). T. 9478322;

rezerves daļas (AUDI - 100, 2.3l, 1992.g.izl., bamperi, dzinēja galviņu, Ls 25, sedans). T. 6266986, 9672360;

rezerves daļas (BMW - 520i, 1985.g.izl., no vienas a/m). T. 9432365;

rezerves daļas (E-302, izkaptis un to pagarinātājus, piespiedējplāksnes, regulētājplāksnes u.c.), el. gana izolatorus. T. 4641721 (pēc 18);

stiklus (autobusa LAZ, priekšējos, divus; sānu, 3 gab., taisnos). T. 6350773.

Pārdod dzīvniekus

āzīti, kaziņas (3 mēn.), gaili. T. 5883781, 4617781;

bites ar stropiem. T. 4616721 (rītos, vakaros);

dējējvistas (diennakti vecas; 2 - 4 ned.; 1,5 - 2 mēn.), broilerus (3 ned.). T. 4621663;

govi ("Latvijas brūnā", 5. laktācijas). T. 4631713 (rītos, vakaros);

govi (1. laktācijas), teli (atnešanās novembrī, Ružinā). T. 6222322;

govi (3. laktācijas), teli (1 gads 3 mēn.), piena teļu (1,5 mēn.). T. 4697275;

govi (5. laktācijas, melnraibu). T. 6219090;

kaķeni (melnu, 2 mēn., pieradināta pie kārtības). T. 4621680, 9484955;

kaķēnus. T. 6316932, 4699236;

teles (1 gads; 1 - 3 mēn.). T. 4692403;

teli (melnu, no labas govs, 14 mēn., Ls 140). T. 4651596;

teli, kazu, kaziņu, āzīti. T. 5909997;

telītes (divas, 2,5 mēn.). T. 4654238 (pēc 20);

zirgu (darba). T. 6086735.

Pērk

pārtikas kartupeļus. Tālr. 6855348;

ūdenssūkni no "Družbas" kompl. rezerves daļām. Tālr. 6161397.

Dažādi

meitenes, kuras Rīgas ielā pazaudēja telefonu, ienāciet pēc telefona Preiļos. Tālr. 6717066.

Internets.
Datorpakalpojumi.
Preiļos,
Brīvības ielā 14.
www.novadnieks.lv

BO valsts SIA «Barkavas arodvidusskola»
2004./2005. māc. g. uzņem izglītojamos

Ar pamatizglītību:
- **Tūrisma pakalpojumi,** māc. ilgums — 4 gadi *(kvalifikācija lauku tūrisma speciālists). Iespēja apgūt militārās apmācības kursu.*
- **Komerczinības,** māc. ilgums — 4 g. *(kvalifikācija — mazumtirdzniecības komercdarbinieks). Iespēja apgūt militārās apmācības kursu.*
- **Pārtikas produktu ražošanas tehnoloģija un iekārtas,** māc. ilgums — 3 g. *(kvalifikācija — maiznieks)*
- **Apdares darbi,** māc. ilgums — 3 g. *(kvalifikācija — apdares darbu strādnieks)*

Ar 8. un 9. klases izglītību:
- **Komerczinības,** māc. ilgums — 3 g. *(kvalifikācija — mazumtirdzniecības veikala pārdevējs).*
- **Apdares darbi,** māc. ilgums — 3 g. *(kvalifikācija — apmetējs)*

Ar 7. klases izglītību (ja ir 15 g. v.):
- **Būvdarbi, pedagoģiskās korekcijas grupa,** māc. ilgums — 3 g. *(kvalifikācija — būvstrādnieks)*

Ar vidējo izglītību (neklātienē):
- **Pārtikas produktu ražošanas tehnoloģija un iekārtas,** māc. ilgums — 1 g. (kvalifikācija — maiznieks)

Papildus iespēja iegūt «B» kategorijas autovadītāja un «A» un «C» kategorijas traktortehnikas vadītāja tiesības.

Adrese: Dzirnavu ielā 1, Barkavas pag., Madonas raj., LV-4834, tālr./fakss 4807215. *E-mail:barkarod@madona.lv* *http://barkava.zm.gov.lv*

Viļānu 41. arodvidusskola uzņem audzēkņus šādās profesijās:

ar pamatskolas izglītību
- **Elektriķis autovadītājs.** Mācību ilgums — 4 gadi. (iegūst pilnu vidējo profesionālo izglītību)
- **Elektromontieris autovadītājs.** Mācību ilgums — 3 gadi.
- **Automehāniķa palīgs autovadītājs.** Mācību ilgums — 3 gadi.
- **Šūto izstrādājumu izgatavotājs.** Mācību ilgums — 4 gadi (iegūst pilnu vidējo izglītību).

Ar nepabeigtu pamatizglītību
- **Montāžas darbu atslēdznieks.** Mācību ilgums — 2 gadi.
- **Šuvējs.** Mācību ilgums — 3 gadi.

Ar vidusskolas izglītību uzņems 2. kursā.
Mācības notiek latviešu un krievu valodā. Izglītības iestādei ir dienesta viesnīca un ēdnīca, maksā stipendiju un ceļa kompensāciju.
Adrese: Viļāni, Kultūras laukums 1, Rēzeknes raj, LV - 4650
E - mail: *41arodvsk@rdnet.lv*
Kontakttālruņi: 4662150; 4662211; tālr./fakss 4662126.

Vai atbalstāt jauno soda punktu sistēmu autovadītājiem?

Jevgēnijs Mihailovs, zemnieks no Rušonas pagasta:

— Es šo sistēmu īpaši labi nepārzinu. Informācija par to nav pietiekama, pagaidām tā ir parādījusies reti kurā avīzē. Ja arī laikrakstos kaut kas par soda punktu sistēmu tiek publicēts, tad šī informācija ir nepilnīga. Pilnībā es to neesmu redzējis nevienā avīzē.

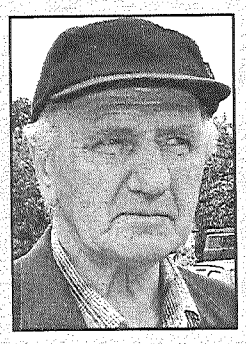

Jānis Mežinskis, pensionārs no Preiļiem:

— Skaidrs, ka atbalstu šo sistēmu. Manuprāt tās rezultātā samazināsies dzērušu autovadītāju skaits uz ceļiem. Par dzeršanu, manuprāt, varēja dabūt uzreiz 8 punktus. Tagad, laikam, policija uz vietas neiekasēs soda naudas. Domāju, ka tas varētu mazināt korupciju.

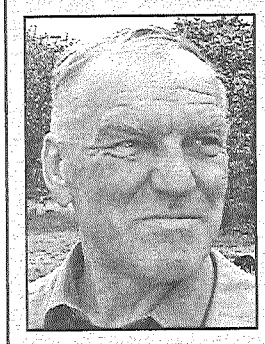

Pēteris Romanovskis, zemnieks no Preiļu pagasta:

— Principā neatbalstu. Es īsti nezinu, pēc cik ilga laika sakrātie punkti tiks dzēsti. Un vērtēšana ir ļoti stingra, ātri iespējams pazaudēt tiesības. Es pats neesmu agresīvs braucējs, taču gadās visādi — aizmirstu gaismu ieslēgt vai arī pilnīgi nejauši tiek pārsniegts ātrums. Tagad būs jābrauc vēl uzmanīgāk.

Rita Vēvere, pavāre no Stabulnieku pagasta:

— Jā, es atbalstu soda punktu sistēmu. Ar tās palīdzību varēs labāk kontrolēt dzērumā braucošos vadītājus. Šī sistēma ir vienīgais variants, kā pārmācīt dzērušos autovadītājus. Policistiem arī biežāk jākontrolē šoferi, tad būtu lielāka kārtība uz ceļiem.

Valentīna no Krāslavas rajona:

—Es šajā sistēmā neesmu iedziļinājusies. Pati cenšos nepārkāpt noteikumus, tāpēc arī pārāk nepievērsu uzmanību šai soda punktu sistēmai. Iespējams, ka kontrole uz ceļiem tagad būs labāka. Bet iespējams, ka biežāk cilvēkiem atņems autovadītāja tiesības.

J.Micāns
Foto: M.Rukosujevs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

INSERVISS GROUP
PRECES UN PAKALPOJUMI UZ KREDĪTA
JŪNIJĀ AR KLIENTU VĒLAS IEPAZĪTIES PIEVILCĪGS KREDĪTS, KURA PARAMETRI IR IDEĀLI-
SIMPĀTISKS AVANSS, TEICAMI %, GARŠ TERMIŅŠ!
Preiļi
Brīvības iela 2, tālr. 53 81125

✝ Kapu svētki

JASMUIŽAS DRAUDZĒ

19. jūnijā plkst. 14.00 Jasmuižas kapos
19. jūnijā plkst. 15.00 Bleidines kapos
20. jūnijā plkst. 15.00 Gāgu kapos
26. jūnijā plkst. 15.00 Džeriņu kapos
3. jūlijā plkst. 16.00 Raipoles kapos
4. jūlijā plkst. 15.00 Daugavīšu kapos

VĀRKAVAS DRAUDZĒ

10. jūlijā plkst. 15.00 Strodu kapos
25. jūlijā plkst. 14.00 Vārkavas kapos
31. jūlijā plkst. 15.00 Pilišku kapos

ZNOTIŅU DRAUDZĒ

17. jūlijā plkst. 15.00 Sutru kapos
18. jūlijā plkst. 15.00 Kauparnīku kapos
24. jūlijā plkst. 15.00 Seiļu kapos
1. augustā plkst. 15.00 Borbaļu kapos.

Proskopisko zinātņu Akadēmijas dziednieki Zigfrīds LIEDE un Silvija PUMPURE dziedina
visas kaites, kas saistītas ar cilvēka veselību, pēc speciāli sagatavotas programmas, palīdzam atbrīvoties no dažādām atkarībām: alkohola, smēķēšanas, azartspēlēm u.t.t. Palīdzam ģimenes problēmu risināšanā, iestrādājam programmu veiksmīgam biznesam. Strādājam pēc fotogrāfijas no attāluma.
Pieteikties pie dziedniekiem personīgi pa tālr. 9656936, 9644952.
17. jūnijā Preiļos plkst. 15.00
18. jūnijā Viļānos no plkst. 9.00-11.00 kultūras nama telpās.

PĒRKU sporta tipa zirgu
3-8 gadi.
Tālr. 6558363.

Firma meklē izremontētas NOMAS TELPAS VEIKALAM.
Preiļu un Līvānu centrā.
Vēlams pirmais stāvs, platība 60-80 m².
Tālr. 9505289 darba laikā.

SIA «NELSS» PĒRK:
* EGLES/PRIEDES ZĀĢMATERIĀLUS
* SKUJKOKU/LAPUKOKU TARU
REĢIONĀLIE PĀRSTĀVJI: 6599905; 9190109

Izsakām pateicību Jersikas pagasta padomei, pasta darbiņiekiem, pamatskolai, Jersikas un Nīcgales dzelzceļa kolektīviem, IU «Ganpekri», radiem, draugiem, kaimiņiem, kas palīdzēja Guntara ONCKUĻA izvadīšanā pēdējā gaitā.
Sieva, bērni, vecāki

17. un 21. jūnijā z/s pārdos diennakti vecus dējējvistu un broilercāļus, jaunputnus (2-5mēn.), dējējvistas, Pekinas pīlēnus, pelēkos zoslēnus, mājas un baltos platkrūšu tītarēnus pēc pasūtījuma, barību. Maina gaiļus pret vistām. Pilišķās 7.20, Pelēčos 7.35, Nīdermuižā 7.45, Aizkalnē 8.00, Ārdavā 8.15, Aglonā 8.35, Jaunaglonā 8.50, Aglonas st. 9.05, Bašķos 9.15, Kastīrē 9.25, Anspokos 9.35, Preiļos 9.50, Gailīšos 10.20, Riebiņos 10.35, Rozalinā 10.45, Silajāņos 11.00, Lomos 11.20, M.Trūpos 11.30, Sīļukalnā 11.50, Galēnos 12.05, Stabulniekos 12.20, Smelteros 12.35, L.Anspokos 12.45, Priekuļos 12.55, Rudzātos 13.10, Rožupē 13.30, Līvānos 13.45, Jersikā 14.10, Upeniekos 14.20, Starēs 14.35, Sutros 14.50, L. Pupājos 15.00. **Tālr. 5321270 (vakaros), 6373382.**

SIA «AIBI» pērk zirgus, liellopus, jaunlopus, aitas.
+12%, +18%.
Tālr. 48-71185, 48-71804, 9478728, 9445135.

SIA «Ranko» iepērk mājlopus dzīvsvarā.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 42807, 9161121.

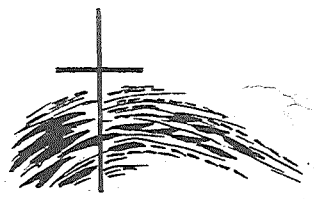

Pierimst soļi, klusē doma,
Neskan mīļās mātes balss.
Kad klusumā izskan pēdējie atvadu vārdi un no asaru rasas dziest sveču liesmas, izsakām patiesu līdzjūtību speciālistam Vitālijam Livzānam.
Stabulnieku pagasta padome

Tālu gāji grūtu mūžu,
Daudz darbiņu padarīji.
Nu apklusa tavi soļi
Baltā smilšu kalniņā.
Sērojam kopā ar Livzānu ģimenēm, MĀMUĻU pēdējā gaitā izvadot.
Mājas kaimiņi

Dzīve tik strauji kā pavediens ris,
Pēkšņi viens mirklis — un zaudēts viss.
Skumju brīdī esam kopā ar Zentu Onckuli, DĒLU Guntaru mūžībā pavadot.
Jersikas pagasta padome un darbinieki

Cik grūti, ka nekad vairs dzīvē
Mums neiznāks ar tevi parunāt,
Bez tevis dienas uzausīs un dzisīs,
Bez tevis rudenim būs jāatnāk.
Dalām sāpju smeldzi ar kolēģi Ilgu un viņas ģimeni, BRĀLI pāragri mūžībā pavadot.
Preiļu rajona bērnu un jauniešu centra kolektīvs

Baltijas Tranzītu banka
Līdz 5,99%
No 1.jūnija līdz 15.jūlijam
Katram noguldītājam - dāvana
Noguldījumiem virs LVL 1000 - pārsteigums no bankas -
bezmaksas kredītkarte
Priecīgus Jāņus!